

รายงานการประชุม
คณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓

วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ๑๒๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้มาประชุม

๑. นายสำราญ สาราบรรณ์	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
๒. นายวิชัย ไตรสุรัตน์	ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๓. นายสรเสริญ อัจจุตมานัส	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	
๔. นางอารีย์ ไสมวดี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	
๕. นายนำชัย พรหมมีชัย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	
๖. นางศิริรักษ์ ใหม่เมธี	รักษาการนักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
	ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	
๗. นางนิโลบล แวววัศศรี	เลขานุการกรม กรมบัญชีกลาง	กรรมการ
	ผู้แทนกระทรวงการคลัง	
๘. นายสุธัญญ์ ฤทธิขาบ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน	กรรมการ
	เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน	และเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

เจ้าหน้าที่สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สำนักกฎหมาย และกองคลัง
จำนวน ๑๕ คน

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓
กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิขาบ) แจ้งว่า ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งเวียนให้กรรมการทุกท่านพิจารณาไปแล้ว นั้น ปรากฏว่า ไม่มีผู้แก้ไขรายงานการประชุม จึงขอเสนอที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๓.๑ รายงานสถานะเงินกองทุนหมุนเวียนฯ

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิสาร) รายงานสถานะเงินกองทุนหมุนเวียนฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดย ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ มีเงินคงเหลือรวมทั้งสิ้น ๕๓๓,๑๗๗,๐๓๖.๗๘ บาท ดังนี้

หน่วย : บาท

ยอดเงินคงเหลือยกมา ณ วันที่ ๑ ต.ค. ๖๒

๗๑๙,๑๔๖,๘๑๖.๖๐

บวก รายรับระหว่างเดือน (๑ ต.ค. ๖๒ - ๓๑ มี.ค. ๖๓)

๒๓๘,๑๑๓,๗๖๙.๑๓

(หัก) รายจ่ายระหว่างเดือน (๑ ต.ค. ๖๒ - ๓๑ มี.ค. ๖๓)

๔๒๔,๐๘๓,๕๔๘.๙๕

ยอดเงินคงเหลือยกมา ณ วันที่ ๓๑ มี.ค. ๖๓

๕๓๓,๑๗๗,๐๓๖.๗๘

ประเภทรายรับ	แผน	รายรับปี พ.ศ. ๒๕๖๓	
		รับจริง	คาดว่าจะรับ
		(๑ ต.ค. ๖๒- ๓๑ มี.ค. ๖๓)	(๑ เม.ย. - ๓๐ ก.ย. ๖๓)
๑. รายรับจากทุนหมุนเวียน	๔๓๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒๓๘,๑๑๓,๗๖๙.๑๓	๒๒๐,๕๙๒,๕๖๓.๔๑
๑.๑ รับชำระหนี้ (เงินต้นบวก ดอกเบี้ย)	๓๘๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๘๔,๔๐๗,๔๓๖.๕๙	๒๐๐,๕๙๒,๕๖๓.๔๑
๑.๒ รายได้อื่น	๕๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๓,๗๐๖,๓๓๒.๕๔	๒๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
รวมทั้งสิ้น	๔๓๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒๓๘,๑๑๓,๗๖๙.๑๓	๒๒๐,๕๙๒,๕๖๓.๔๑

ประเภทรายจ่าย	แผน	รายจ่ายปี พ.ศ. ๒๕๖๓	
		จ่ายจริง	คาดว่าจะจ่าย
		(๑ ต.ค. ๖๒- ๓๑ มี.ค. ๖๓)	(๑ เม.ย. - ๓๐ ก.ย. ๖๓)
๑. งบบุคลากร	๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๙๕๗,๔๓๙.๘๘	๓,๐๔๒,๕๖๐.๑๒
๒. งบดำเนินงาน	๑๖๓,๒๓๒,๐๐๐.๐๐	๑๓๔,๕๒๑,๑๖๕.๐๗	๒๘,๗๓๐,๘๓๔.๙๓
๓. วงเงินให้กู้ยืม	๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒๘๖,๖๐๔,๙๔๔.๐๐	๒๑๓,๓๙๕,๐๕๖.๐๐
รวมทั้งสิ้น	๖๖๙,๒๓๒,๐๐๐.๐๐	๔๒๔,๐๘๓,๕๔๘.๙๕	๒๔๕,๑๖๘,๔๕๑.๐๕

ความเห็นที่ประชุม

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นางอารีย์ โสมวดี) ได้ให้ข้อสังเกตว่า รายการประมาณการรายรับ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการประมาณการตามสถานการณ์ปกติ ยังไม่เกี่ยวกับมาตรการที่จะเสนอในวาระเพื่อพิจารณา เรื่องที่ ๔.๗ ดังนั้น ประมาณการรายรับดังกล่าวอาจมีความคลาดเคลื่อนไปจากเดิมที่คาดว่าจะช่วงเดือน เมษายนถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓ จะมีรายรับประมาณ ๒๒๐.๕๙๒ ล้านบาท

ประธาน (นายสำราญ สารบรรณ) ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประมาณการรายรับดังกล่าวตามสถานการณ์ปกติ คณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ยังไม่ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบวาระเพื่อพิจารณา เรื่องที่ ๔.๗

มติที่ประชุม รับทราบ รายงานสถานะเงินกองทุนหมุนเวียนฯ

เรื่องที่ ๓.๒ รายงานสถานะการเงินและผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิสาร) รายงานสถานะการเงินและผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

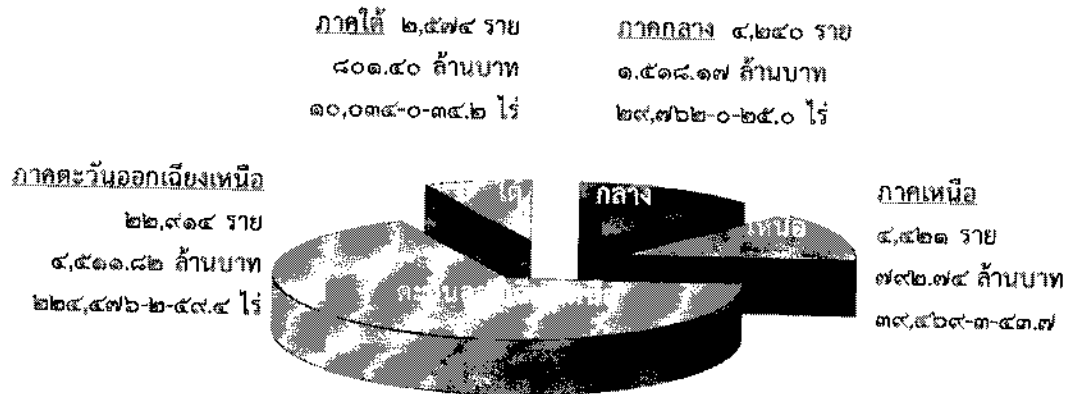
๑. รายงานสถานะการเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ กองทุนหมุนเวียนฯ มียอดเงินคงเหลือจำนวนทั้งสิ้น ๕๓๓,๑๗๗,๐๓๖.๗๘ บาท ประกอบด้วยรายละเอียดรายรับ-รายจ่าย ดังนี้

รายการ		จำนวนเงิน (บาท)
ยอดยกมา ณ วันที่ ๑ มี.ค. ๖๓		๕๒๖,๗๗๔,๘๘๖.๕๗
บวก	รายรับจริง ระหว่าง ๑ มี.ค. ๖๓ - ๓๑ มี.ค. ๖๓ - เงินรับชำระหนี้จากเงินต้น ๓๑,๒๕๑,๒๒๒.๒๐ - เงินรับชำระหนี้จากดอกเบี้ย ๑๘,๐๙๗,๔๒๗.๖๕ - รับเงินโครงการปันน้ำใจ ๓,๐๐๐ - รับเงินเหลือจ่ายจากภูมิภาค ๑,๔๖๖.๒๐ - รับเงินโอนคืน เนื่องจากเกิน ๖๐ วัน ๔,๑๒๐,๙๙๘ - รับเงินโอนคืนค่าใช้จ่ายจดทะเบียนจำนอง ๖๒,๐๗๘ - ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ๒๒๔,๕๖๕.๑๖ - เงินรอการตรวจสอบ ๖,๑๐๕,๑๘๙ - ยกเลิกการรับชำระหนี้จาก ธกส. (๕,๐๐๐)	๕๙,๘๖๐,๙๔๖.๒๑
หัก	รายจ่ายจริง ระหว่าง ๑ มี.ค. ๖๓ - ๓๑ มี.ค. ๖๓ - ให้กู้ยืม ๕๒,๕๖๙,๔๒๑ - ค่าจดทะเบียนจำนอง ๕๒๕,๖๙๐ - ค่าใช้จ่ายดำเนินคดี ๔๖,๒๕๒ - ค่าจ้างเหมาเอกชนส่วนภูมิภาค (๒๖๘,๐๑๔) - ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการประชุม ๒๒,๑๑๗ - ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของส่วนกลาง ๗,๑๗๐ - ค่าตอบแทนพนักงานกองทุนฯ ๔๗๖,๗๕๐ - เงินสมทบประกันสังคม ๑๗,๒๕๐ - ค่าล่วงเวลา ๓,๐๐๐ - ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ธกส. ๕๙,๑๖๐	๕๓,๔๕๘,๗๙๖.๐๐
ยอดเงินคงเหลือ ณ วันที่ ๓๑ มี.ค. ๖๓		๕๓๓,๑๗๗,๐๓๖.๗๘

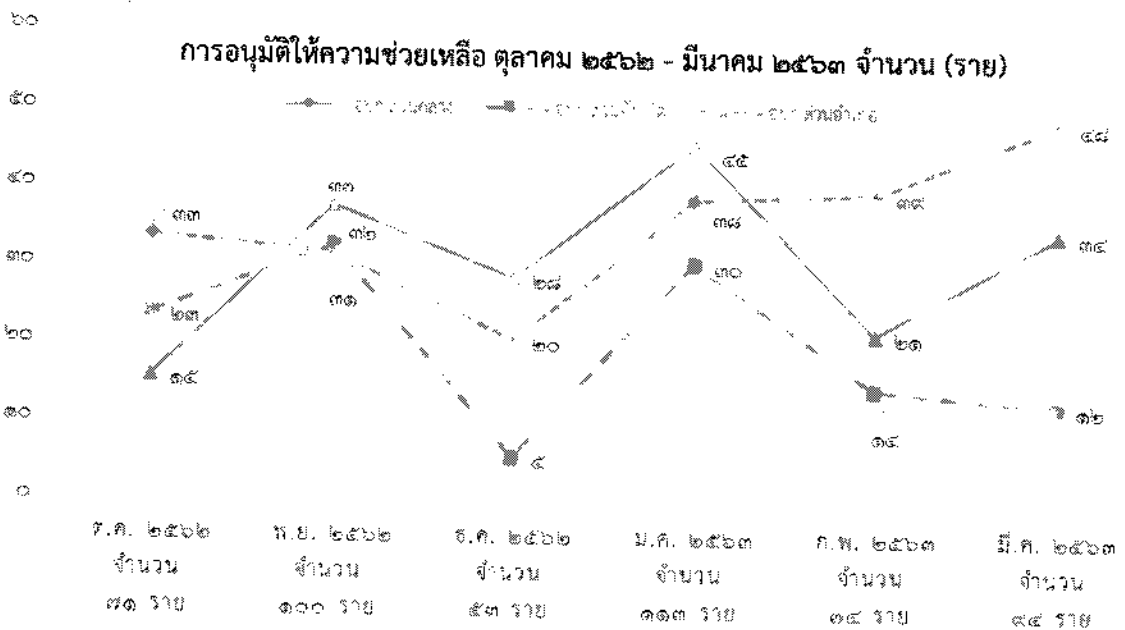
๒. รายงานผลการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

**แผนภูมิแสดงการอนุมัติเงินกู้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน
ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓**

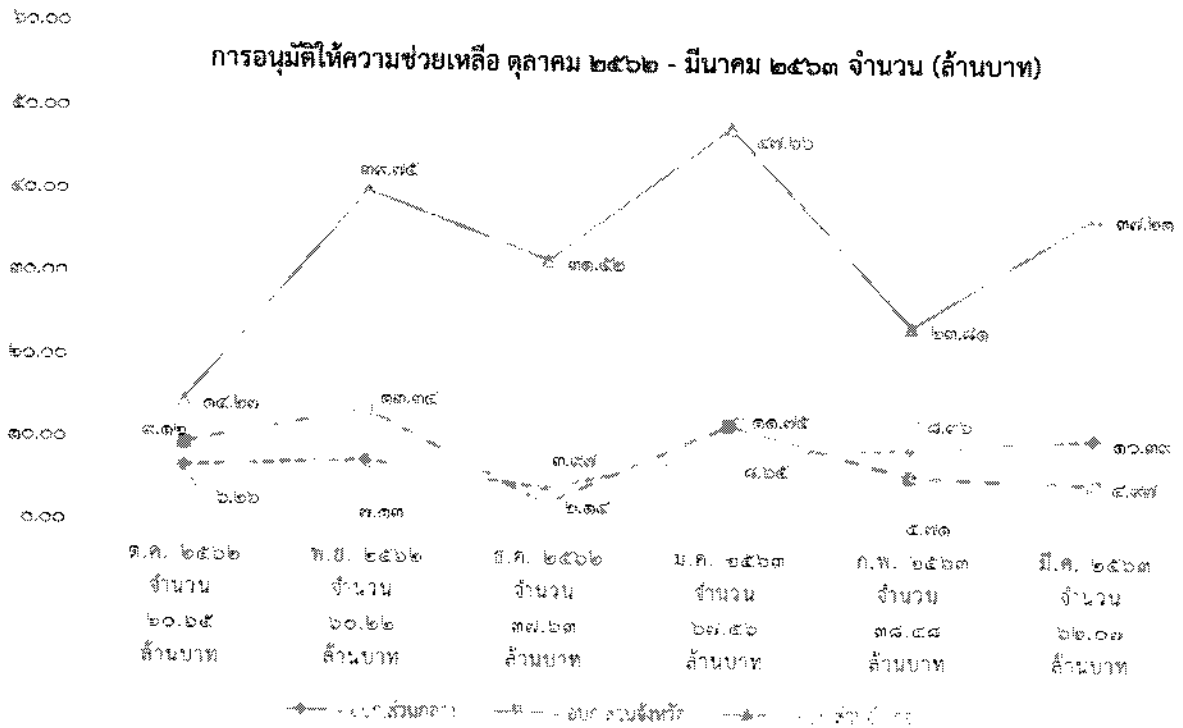

๒.๑ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ มีการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓๔,๑๔๙ ราย จำนวนเงิน ๗,๖๒๔,๑๓๑,๙๔๗.๐๖ บาท จำนวนที่ดินที่ช่วยเหลือถอนหรือซื้อคืน ๓๐๓,๗๔๒-๒-๖๒.๓ ไร่

๒.๒ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (๑ ต.ค. ๒๕๖๒ - ๓๑ มี.ค. ๒๕๖๓) มีการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้ไปแล้ว ๒๘๖,๖๐๔,๙๔๔ บาท ดังนี้

การอนุมัติให้ความช่วยเหลือ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ รวม ๕๐๕ ราย

การอนุมัติให้ความช่วยเหลือ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ รวม ๒๘๖.๖๐ ล้านบาท

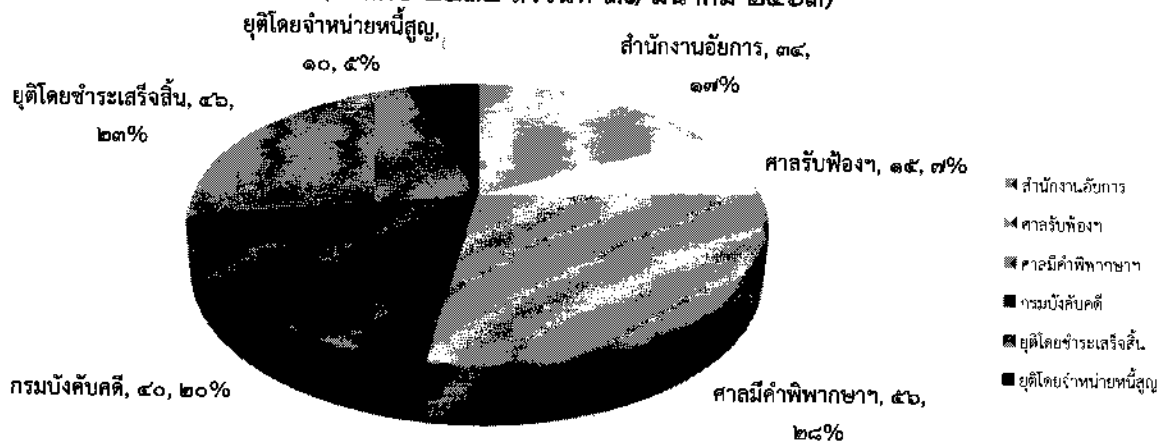
อบก.	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
- อบก.ส่วนกลาง	๑๘๐	๑๙๔.๒๒
- อบก.ส่วนจังหวัด	๑๑๖	๔๗.๐๓
- อบก.ส่วนอำเภอ	๒๐๙	๔๕.๓๖
รวม	๕๐๕	๒๘๖.๖๑

๓. การติดตามการชำระหนี้และการดำเนินคดี

๓.๑ การดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่จงใจผิดนัดชำระหนี้และผิดสัญญาเงินกู้ (ตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓)

ประเภท	จำนวน (คดี)	จำนวน (บาท)
๓.๑.๑ อยู่ระหว่างดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ	๑๔๕	๗๒,๔๕๒,๙๓๔.๔๖
- อยู่ระหว่างดำเนินการของสำนักงานอัยการ	๓๔	๑๔,๗๗๒,๙๔๘.๐๐
- ศาลรับฟ้องและอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล	๑๕	๗,๖๐๘,๙๙๗.๐๐
- ศาลมีคำพิพากษาและอยู่ระหว่าง ธ.ก.ส. ติดตามการชำระหนี้	๕๖	๒๘,๗๓๘,๖๒๗.๓๒
- อยู่ระหว่างดำเนินการของกรมบังคับคดี	๔๐	๒๑,๓๒๒,๓๖๒.๑๔
๓.๑.๒ ดำเนินคดีและดำเนินการจนเป็นที่ยุติแล้ว	๕๖	๓๒,๘๘๘,๔๗๑.๗๑
- คดียุติแล้วโดยการชำระหนี้เสร็จ	๔๖	๒๙,๐๘๗,๗๘๘.๗๑
- คดียุติแล้วโดยการจำหน่ายหนี้สูญ	๑๐	๓,๘๐๐,๖๘๓.๐๐
รวมลูกหนี้ที่ถูกดำเนินคดี	๒๐๑	๑๐๕,๓๓๑,๔๐๖.๑๗

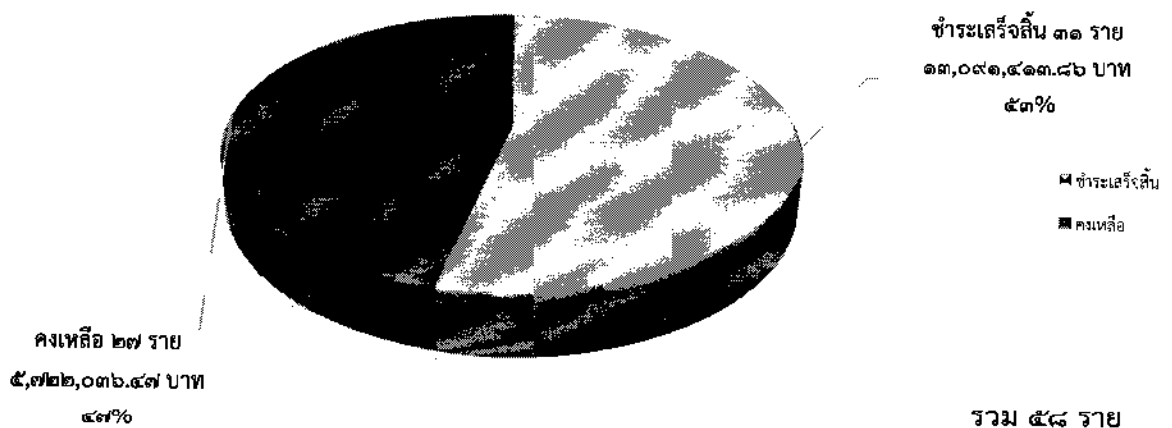
การดำเนินงานกับลูกหนี้ที่สนใจผิดนัดชำระหนี้และผิดสัญญาเงินกู้
(ตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓)

๓.๒ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึง ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓)

ประเภท		จำนวน (ราย)	จำนวน (บาท)
๓.๒.๑	ลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติให้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	๕๘	๑๘,๘๑๓,๔๕๐.๓๓
๓.๒.๒	ลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติให้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้และชำระหนี้เสร็จสิ้น	๓๑	๑๓,๐๙๑,๔๑๓.๘๖
๓.๒.๓	ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้คงเหลือ	๒๗	๕,๗๒๒,๐๓๖.๔๗

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้
(ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึง ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓)

๓.๓ การประนอมหนี้ (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึง ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓)

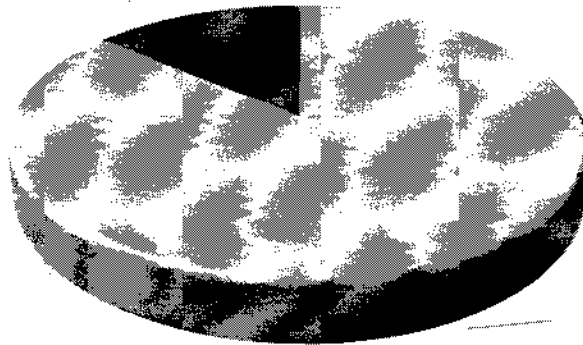
ประเภท		จำนวน (ราย)	จำนวน (บาท)
๓.๓.๑	ลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติให้ประนอมหนี้	๔๔๑	๑๖๖,๑๒๕,๙๗๗.๑๙
๓.๓.๒	ลูกหนี้ที่ชำระหนี้เสร็จสิ้นแล้ว	๓๗๘	๑๔๒,๘๙๔,๑๖๔.๑๑
๓.๓.๓	ลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติให้ประนอมหนี้ แต่ยังไม่ได้ชำระหนี้	๖๓	๒๓,๒๓๑,๘๑๓.๐๘

การประนอมหนี้
(ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึง ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓)

ยังไม่ได้ชำระหนี้ ๖๓ ราย

๒๓,๒๓๑,๘๑๓.๐๘ บาท

๑๔%

ชำระเสร็จสิ้น

ยังไม่ได้ชำระหนี้

ชำระเสร็จสิ้น ๓๗๘ ราย

๑๔๒,๘๙๔,๑๖๔.๑๑ บาท

๘๖%

รวม ๔๔๑ ราย

๓.๔ การตัดหนี้สูญ (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึง ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓)

ประเภท	จำนวน (ราย)	จำนวน (บาท)
ลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติตัดหนี้สูญตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ - ๒๕๖๓	๒๘	๓,๘๒๓,๙๓๓.๔๐

ความเห็นที่ประชุม

ประธาน (นายสำราญ สารบรรณ) ได้สอบถามว่า ข้อมูลการตัดหนี้สูญเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ หรือ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เนื่องจากข้อมูลหัวข้อกับข้อมูลที่แสดงในตารางไม่ตรงกัน ขอให้แก้ไขข้อมูลดังกล่าวให้ถูกต้องตรงกัน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการฯ (นายอัครเดช คุ่มสวดก) ชี้แจงว่า ข้อมูลการตัดหนี้สูญของลูกหนี้กองทุนฯ ที่แสดงในตารางต้องเริ่มได้รับอนุมัติให้ตัดหนี้สูญตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ ไม่ใช่ปี ๒๕๓๔ ฝ่ายเลขานุการฯ จึงขอแก้ไขข้อมูลดังกล่าว

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นางอารีย์ โสมวดี) ได้ให้ความเห็นว่า ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานได้ชัดเจนในประเด็นดังนี้ ๑) มีการปรับปรุงรายงานสถานะทางการเงิน เพื่อให้คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ได้รับทราบรายละเอียดมากขึ้น แต่ยังมีข้อสงสัยในรายละเอียดเกี่ยวกับรายการรับเงินโอนคืน เนื่องจากเกิน ๖๐ วัน จำนวน ๔,๑๒๐,๙๙๘ บาท และค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ธ.ก.ส. จำนวน ๕๙,๑๖๐ บาท ซึ่งในแต่ละปีกองทุนหมุนเวียนฯ จะต้องจ่ายค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้ ธ.ก.ส. เป็นจำนวนมาก สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีการจ่ายไปแล้วหรือจะดำเนินการจ่ายในช่วงเวลาใด ๒) ภาพกราฟแสดงผลการอนุมัติให้ความช่วยเหลือตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ - มีนาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๕๐๕ ราย มีลักษณะขึ้นลงประมาณเดียวกัน การอนุมัติการให้ความช่วยเหลือในแต่ละเดือนมีลักษณะกราฟจะค่อยๆ เพิ่ม

หรือค่อยๆ ลดลง มีข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร และ ๓) จากภาพแสดงผลการดำเนินการกับลูกหนี้ที่จงใจผิดนัดชำระหนี้และผิดสัญญาเงินกู้ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๔ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ และการรายงานผลการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้กองทุนหมุนเวียนฯ แสดงให้เห็นความเคลื่อนไหวในการปฏิบัติงาน แต่เรื่องอื่นๆ แสดงเป็นภาพรวมสะสม ยังไม่เห็นผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เช่น การปรับโครงสร้างหนี้ การประนอมหนี้ การตัดหนี้สูญ ได้ดำเนินการไปบ้างแล้วหรือยัง ดังนั้น ในทุกรายการที่ยังไม่มีผลการดำเนินงาน ขอให้ปรับเพิ่มเติมคอลัมภ์การปรับโครงสร้างหนี้ การประนอมหนี้ การตัดหนี้สูญ และจำนวนเงินของแต่ละรายการ เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นายนำชัย พรหมมีชัย) ได้ให้ความเห็นว่า จากรายงานผลการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้กองทุนหมุนเวียนฯ แสดงให้เห็นถึงผลการปฏิบัติภายใต้กรอบเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๓๐๐ ราย วงเงินให้ความช่วยเหลือจำนวน ๕๐๐ ล้านบาท ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือไปแล้วคิดเป็นร้อยละ ๖๐ และในปัจจุบันเกิดภาวะวิกฤต เป้าหมายตัวชี้วัดอาจจะได้รับผลกระทบ ควรจะมีการวางแผนปรับกรอบเป้าหมายต่อไปด้วย

ผู้แทนกองคลัง สป.กษ.(นางวราภรณ์ สหภัทรากุล) ได้ชี้แจงว่า ประเด็นความเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นางอารีย์ โสมวดี) ข้อที่ ๑ เป็นการรับโอนเงินกู้จาก ธ.ก.ส. ที่จ่ายเงินไม่ทันภายใน ๖๐ วัน จำนวน ๔,๑๒๐,๙๙๘ บาท สำหรับค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ธ.ก.ส. จำนวน ๕๙,๑๖๐ บาท ที่แสดงในรายการสถานะการเงินฯ เป็นค่าใช้จ่ายของเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ เท่านั้น ภาพรวมค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่จะต้องจ่ายให้ ธ.ก.ส. ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ เป็นเงินประมาณ ๙๕ ล้านบาท

ประธาน (นายสำราญ สาราบรรณ์) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า เรื่องการโอนเงินคืน เนื่องจากเกิน ๖๐ วัน สำนักตรวจภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีประเด็นข้อเสนอนะในเรื่องดังกล่าว ซึ่งสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) ได้ดำเนินการแก้ไขและจัดทำหนังสือถึงประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ อบก.ส่วนจังหวัด/อบก.ส่วนอำเภอ และ ธ.ก.ส. ขอให้กำกับเรื่องดังกล่าวไม่ให้เกิน ๖๐ วัน แล้ว

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิขาบ) ได้ชี้แจงว่า ภาพกราฟเป็นการแสดงข้อมูลผลการอนุมัติให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนของ อบก. ส่วนกลาง และ อบก. ส่วนจังหวัด/อำเภอ โดยแยกให้เห็นเป็นแต่ละเดือน

ประธาน (นายสำราญ สาราบรรณ์) ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตที่ประชุมไปดำเนินการปฏิบัติ กำกับ ติดตาม ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบรายงานสถานะการเงินและผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และรับความเห็นของกรรมการไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

เรื่องที่ ๓.๓ รายงานผลการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนประจำปีบัญชี ๒๕๖๓

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิขาบ) รายงานผลการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ ประกอบด้วยเกณฑ์การดำเนินงานจำนวน ๖ ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านการสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการปฏิบัติการ ด้านการบริหารพัฒนาทุนหมุนเวียน ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง และด้านการดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง มีจำนวนตัวชี้วัดรวมทั้งสิ้น ๑๕ ตัวชี้วัด

โดยข้อมูลที่น่าเสนอ ประกอบด้วย ผลการดำเนินงานไตรมาสที่ ๑ ผลคะแนนรวมได้เท่ากับ ๑.๕๘๐ และผลการดำเนินงานไตรมาสที่ ๒ ผลคะแนนรวมได้เท่ากับ ๑.๖๘๒ เพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยสรุปได้ดังนี้

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดหลัก ด้านการเงิน ด้านการสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านปฏิบัติการ โดยส่วนใหญ่ทุกตัวมีค่าเกณฑ์อยู่ในระดับ ๑ ยกเว้นตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

ตัวชี้วัดที่ ๔.๑ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน	ค่าเกณฑ์อยู่ในระดับ ๔
ตัวชี้วัดที่ ๔.๓ การบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัล	ค่าเกณฑ์อยู่ในระดับ ๒
ตัวชี้วัดที่ ๕.๑ บทบาทคณะกรรมการทุนหมุนเวียน	ค่าเกณฑ์อยู่ในระดับ ๓
ตัวชี้วัดที่ ๖.๒ การดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบ	ค่าเกณฑ์อยู่ในระดับ ๕

การจ่ายเงิน และการรับเงินของทุนหมุนเวียน
ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

ความเห็นที่ประชุม

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นางอารีย์ โสมวดี) ได้ให้ความเห็นว่า ผลการดำเนินงานไตรมาสที่ ๑ และ ๒ ค่าคะแนนไม่แตกต่างกันมาก จากข้อมูลแสดงผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดจะเห็นได้ว่าด้านการเงิน ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ และ ๑.๒ การรับชำระหนี้จากลูกหนี้ และด้านการปฏิบัติการ ในส่วนของการอนุมัติเงินกู้ให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน ในทางปฏิบัติหน่วยงานภาครัฐมีข้อจำกัด เช่น การเดินทางมาประชุม ซึ่งค่าน้ำมัน ตัวชี้วัดทั้ง ๒ ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ ๑ การเงิน ร้อยละ ๑๕ และด้านที่ ๒ การปฏิบัติการ ร้อยละ ๓๕ รวมกันเท่ากับร้อยละ ๕๐ ในสถานการณ์ปัจจุบันไม่น่าจะเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ส่วนที่เหลือทั้งหมด เช่น แผนการบริหารความเสี่ยง แผนการบริหารทรัพยากรบุคคล แผนการบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัล เป็นเรื่องที่อยู่ในมือของบุคลากรกองทุนหมุนเวียนฯ และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด อย่างไรก็ตาม ควรเร่งรัดดำเนินการในเรื่องที่สามารถทำได้ก่อน เช่น แบบสำรวจความพึงพอใจ ที่อยู่ระหว่างทบทวนแบบสำรวจฯ และเรื่องอื่นๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อไม่ให้กองทุนหมุนเวียนฯ มีผลการดำเนินงานที่อยู่ในระดับล่างเมื่อเปรียบเทียบกับกองทุนอื่น ๆ

นางสาวอรษา นิตริติกร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ได้ชี้แจงว่า ตัวชี้วัดด้านการปฏิบัติการ เกิดผลกระทบที่อาจจะทำให้ไม่ได้ค่าคะแนนตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งได้ประสานกับที่ปรึกษา (ทริสฯ) แล้ว จะขออุทธรณ์ด้วยเงื่อนไขเหตุการณ์ไม่ปกติ ซึ่งสามารถอุทธรณ์ได้ในช่วงปลายปีงบประมาณ เช่น ปี ๒๕๖๑ ที่มีการแก้ไขระเบียบกองทุนฯ ได้ดำเนินการขออุทธรณ์ตัวชี้วัด ซึ่งที่ปรึกษา (ทริสฯ) รับฟังและปรับเกณฑ์คะแนนให้ตามที่ขออุทธรณ์ ส่วนตัวชี้วัดความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในไตรมาสที่ ๒ ได้รับความเห็นชอบแบบสอบถามจากกรมบัญชีกลางแล้ว และจัดส่งให้จังหวัดดำเนินการตอบแบบสำรวจความพึงพอใจ โดยจังหวัดได้ตอบแบบสำรวจดังกล่าวส่งคืนกลับมาบ้างแล้ว

ประธาน (นายสำราญ สารบรรณ) ได้สอบถามว่า ตัวชี้วัดของกองทุนหมุนเวียนฯ ที่รายงาน ไม่เหมือนกับตัวชี้วัดของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่สำนักงาน กพร. แจ้งให้ดำเนินการทบทวนตัวชี้วัด

นางสาวอรษา นิตริติกร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ได้ชี้แจงว่า ตัวชี้วัดของสำนักงาน กพร. เป็นขององค์กร ส่วนตัวชี้วัดของกองทุนหมุนเวียนฯ จะเหมือนกับตัวชี้วัดของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในส่วนของการอนุมัติเงินกู้ ซึ่งได้มีการปรับค่าเกณฑ์ส่งให้สำนักพัฒนาระบบบริหารไปแล้ว

มติที่ประชุม รับทราบรายงานผลการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนประจำปีบัญชี ๒๕๖๓

เรื่องที่ ๓.๔ เรื่องสืบเนื่อง การศึกษาแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อเป็นรูปแบบตัวอย่างในการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ ภายในเวลา ๖ เดือน

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิสาร) รายงานว่า จากการที่คณะกรรมการกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ มอบอำนาจการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ในคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน (อบก.) ส่วนจังหวัด จากเดิม “ตั้งแต่ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท” เป็น “เกินกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท” และให้ศึกษาแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ หรือกองทุนอื่น ๆ เพื่อเป็นรูปแบบตัวอย่างในการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ ภายในเวลา ๖ เดือน และนำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ พิจารณาต่อไป ซึ่งสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยได้ดำเนินการศึกษาแนวทางการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ จากหน่วยงานดังต่อไปนี้

๑) สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖

๒) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ภายใต้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓) กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อบก. จังหวัด/อำเภอ

สำหรับผลการศึกษานี้จะได้นำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ในวาระเพื่อพิจารณาต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบเรื่องสืบเนื่อง การศึกษาแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อเป็นรูปแบบตัวอย่างในการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ ภายในเวลา ๖ เดือน

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๔.๑ ผลการศึกษาการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิสาร) รายงานว่า คณะกรรมการกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ มอบอำนาจการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ในคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน (อบก.) ส่วนจังหวัด จากเดิม “ตั้งแต่ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท” เป็น “เกินกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท” และให้ศึกษาแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ หรือกองทุนอื่น ๆ เพื่อเป็นรูปแบบตัวอย่างในการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ ภายในเวลา ๖ เดือน และนำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ พิจารณาต่อไป

สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยได้ดำเนินการศึกษาแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติหรือกองทุนอื่น ๆ เพื่อเป็นรูปแบบตัวอย่างในการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ ดังกล่าวแล้ว สรุปได้ดังนี้

๑. การมอบอำนาจให้คณะกรรมการฯ อบก. ส่วนจังหวัด พิจารณานุมัติการขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ เพิ่มเติมจากเดิมมีอำนาจอนุมัติ วงเงินรายละเกินกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็น รายละเกินกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท และ อบก. ส่วนกลาง มีอำนาจในการพิจารณานุมัติการขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ สำหรับทุกวงเงินที่ผู้กู้ยืมมีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร แต่ไม่เกินรายละ ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท และอนุมัติให้จัดจ้างพนักงานจ้างเหมาบริการเพิ่ม ๑๗ อัตรา ในจังหวัดที่กำหนด เพื่อช่วยปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ผลการศึกษา พบว่า ปริมาณงานที่ค้างในส่วนต่างๆ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (๑ ต.ค. - ๑ ก.พ. ๖๓) ลดลงดังนี้

- สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน จากเดิมจำนวน ๒๘๕ ราย ลดลงเหลือ ๓๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๓๖

- ฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานใหญ่ จากเดิมจำนวน ๒๘๑ ราย ลดลงเหลือ ๒๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๔

๒. ผลการศึกษารูปแบบโครงสร้างการปฏิบัติงานของส่วนราชการอื่นๆ ประกอบด้วย

- สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินตรรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ผลการศึกษา พบว่า โครงสร้างการดำเนินงานเป็นไปในรูปแบบคณะกรรมการเช่นเดียวกันกับการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ แต่มีหน่วยงานหลักแต่ละหน่วยเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ของตนเอง ด้านการเบิกจ่ายเงินเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ มีคณะผู้บริหารการคลังประจำจังหวัด (คบจ.) ทำหน้าที่ตรวจสอบอีกชั้นหนึ่งเพื่อความถูกต้อง

- สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ภายใต้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผลการศึกษา พบว่า ๑) มีสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก. จังหวัด) จำนวน ๗๒ แห่ง ทำหน้าที่ตามภารกิจของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเท่านั้น ซึ่งแตกต่างจากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ที่มีภารกิจหลายด้าน รวมทั้งรองรับนโยบายด้านต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒) มีโครงสร้างการดำเนินงานและอัตรากำลังครบบตามภารกิจหน้าที่ ส่วนอัตรากำลังของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดส่วนใหญ่จะเป็นนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ส่วนตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี มีไม่ครบทุกจังหวัด และบางจังหวัดไม่มีคุณสมบัติด้านการเงินและบัญชีโดยตรง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเบิกจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ๓) การจัดทำรายงานทางบัญชีการเงิน มีกลุ่มการเงิน/บัญชีส่วนกลาง ตรวจสอบความถูกต้อง แตกต่างจากกองทุนหมุนเวียนฯ จะเป็นเจ้าหน้าที่กลุ่มเงินนอกงบประมาณของ สป.กษ. เป็นผู้ดำเนินการจัดทำรายงานทางบัญชีด้วยตนเอง และ ๔) การเบิกจ่ายเงินให้กับเกษตรกร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก. จังหวัด) เป็นผู้ทำสัญญา และเป็นผู้เบิกจ่ายเงินให้กับเกษตรกรโดยตรง ซึ่งแตกต่างจากกองทุนหมุนเวียนฯ เมื่อคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดและอำเภอ มีมติอนุมัติให้ความช่วยเหลือเกษตรกรแล้ว ส่งเรื่องให้ สำนักบริหารกองทุนฯ ส่วนกลาง เป็นผู้ตรวจสอบก่อนการเบิกจ่ายเงิน และส่งให้ ธ.ก.ส. เป็นผู้ดำเนินการทำสัญญาระหว่างเจ้าหน้าที่และเกษตรกร

- กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผลการศึกษา พบว่า กรณีถ่ายโอนอำนาจในการตรวจสอบและการอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินให้แก่เกษตรกร จากเดิมเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน ไปเป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของผู้ว่าราชการจังหวัด และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด จะเกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานดังนี้ ๑) กองคลัง สป.กษ. ไม่สามารถรู้ผลการเบิกจ่ายเงินกู้ยืม ลูกหนี้เงินโอนให้เกษตรกร ลูกหนี้และข้อมูลอื่นที่ใช้ในการบันทึกบัญชีได้ทันที ต้องรอรายงานจากจังหวัด การลงบัญชีมีความคลาดเคลื่อนไม่ถูกต้อง กรณีข้อมูลผิดพลาดไม่สามารถตรวจสอบกับ ธ.ก.ส. ได้โดยตรง ๒) เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ปฏิบัติงานหลายภารกิจ หากต้องดำเนินการด้านเบิกจ่ายเงิน การลงบัญชี การจัดทำทะเบียนลูกหนี้ การจัดทำรายงานทางการเงิน อาจทำให้ไม่สามารถจัดส่งรายงานได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด (บางจังหวัดไม่มีตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี) และ ๓) การจัดทำเอกสารการเบิกจ่ายเงินทั้งหมดโดยกองคลัง สป.กษ. จะทำให้เกิดความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว และมีความถูกต้อง หากมีข้อผิดพลาดหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม สามารถตรวจสอบกับ ธ.ก.ส. ได้โดยตรง

- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอในฐานะ อนุกรรมการและเลขานุการ อบก. จังหวัด/อำเภอ ผลการศึกษา พบว่า โครงสร้างในแต่ละจังหวัดมีอัตรากำลังในการปฏิบัติงานจำนวน ๘-๑๓ อัตรา มีภารกิจหลักที่หลากหลาย โดยเฉพาะงานช่วยเหลือเกษตรกรเป็นภารกิจที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องศึกษาระเบียบหลักเกณฑ์ ให้เกิดความเข้าใจ เนื่องจากเป็นการให้บริการต่อเกษตรกรหรือบุคคลภายนอกตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสัมฤทธิ์ผล และจะต้องมีองค์ความรู้ด้านกฎหมาย ด้านนิติกรรมสัญญาต่างๆ ซึ่งในระดับจังหวัดและอำเภอไม่มีอัตรากำลังด้านกฎหมาย และบางจังหวัดไม่มีเจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีหรือมีแต่คุณสมบัติไม่ตรง หากโอนอำนาจหน้าที่การตรวจสอบเรื่องการขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ ที่ผ่านการอนุมัติของอนุกรรมการฯ ส่วนจังหวัดและอำเภอ จำเป็นจะต้องมีองค์ความรู้ด้านการตรวจสอบตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ที่ถูกต้อง ก่อนนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด อนุมัติเบิกจ่ายเงิน อาจเกิดข้อผิดพลาด และในภาพรวมจะไม่สามารถส่งมอบผลสัมฤทธิ์ที่มีคุณภาพแก่เกษตรกรและผู้ยากจนได้

จากผลการศึกษาฝ่ายเลขานุการฯ ขอเสนอเรื่องโอนภารกิจตรวจสอบและการอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินให้แก่เกษตรกร ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) ต่อไป เนื่องจากการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ มีการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงิน โดย สกร. ส่วนกลาง ยังไม่มีเครื่องมือที่กำหนดเป็นกฎหมายด้านการเงินเฉพาะ ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบให้เป็นไปตามระเบียบ และไม่มีคณะกรรมการกลั่นกรองตรวจสอบ สอบทาน อีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น สกร. ส่วนกลาง จึงเป็นผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบก่อนการเสนอขออนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้ต่อผู้มีอำนาจตามมติที่กรรมการมอบหมายไว้เท่านั้น เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ ที่กำหนด และเพื่อให้เกิดความรอบคอบและสอบทานอีกชั้นหนึ่ง

ดังนั้น จึงขอความเห็นชอบให้การตรวจสอบและการอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน (อบก.) ส่วนจังหวัดและอำเภอ ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) ต่อไป

ความเห็นที่ประชุม

ประธาน (นายสำราญ สาราบรรณ์) ได้ให้ความเห็นว่า เนื่องจากจังหวัดยังไม่มีความพร้อมด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ปริมาณงาน และความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน หากส่งมาส่วนกลางจะสามารถดำเนินการตรวจสอบและอนุมัติให้เบิกจ่ายได้โดยใช้ระยะเวลาเพียง ๑ วัน ไม่ได้ทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานลดลง ดังนั้น จึงขอเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ให้ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักบริหารกองทุนเพื่อ

ช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) และกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องให้อีกชั้นหนึ่ง

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นายนำชัย พรหมมีชัย) ได้ให้ความเห็นว่า กองทุนหมุนเวียนฯ ได้รับการร้องเรียนว่าดำเนินการให้ความช่วยเหลือล่าช้า ควรจะต้องหาวิธีการที่จะทำอย่างไรจะให้เกิดความรวดเร็ว จึงได้ปรึกษาหารือกันสรุปได้ดังนี้ ๑) มอบอำนาจวงเงินรายละเกินกว่า ๓๐๐, ๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้กับจังหวัด เพื่อให้การให้ความช่วยเหลือเกิดความรวดเร็วขึ้น ๒) การมอบอำนาจดังกล่าวไปยังจังหวัดภายในระยะเวลา ๖ เดือน มีผลทำให้เกิดความรวดเร็วขึ้นตามรายงานผลการศึกษาที่นำมาเสนอ ประเด็นที่สำคัญคือ เดิมที่เคยใช้ระยะเวลาในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือประมาณ ๕-๖ เดือน ลดลงเป็นประมาณ ๓-๔ เดือน สาเหตุความล่าช้าเกิดจาก ธ.ก.ส. ทำงานล่าช้าหรือไม่ ขอให้พิจารณาเป็นรายประเด็น หลังจากสรุปข้อมูลแล้ว ระยะเวลาในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นหรือลดลง

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจฉิตมานัส) ได้ให้ความเห็นว่า การวัดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน คือ ทำอย่างไรจะให้ความช่วยเหลือเกิดความรวดเร็วขึ้น เกษตรกรไม่ต้องรอนานถึง ๖ เดือน จึงจะได้รับการอนุมัติเงินกู้ การกระจายอำนาจไปยัง อบก.ส่วนจังหวัด/อบก. ส่วนอำเภอ เป็นการได้รับอำนาจวงเงินสูงขึ้น กระบวนการความล่าช้าเกิดจาก เมื่อพิจารณาอนุมัติค่าชอกู้เงินแล้ว ทุกสัญญาต้องจัดส่งเอกสารมายังส่วนกลางเพื่อตรวจสอบเอกสารการชอกู้เงินและอนุมัติเบิกจ่ายเงิน และส่งกลับไปให้จังหวัดดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้กับเกษตรกรและผู้ยากจน ดังนั้นจุดรวมทั้งหมดอยู่ที่ส่วนกลาง ทำไมไม่กระจายอำนาจให้จังหวัดไปดำเนินการ เนื่องจากการอนุมัติเงินกู้เป็นการอนุมัติตามมติคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ปัญหา คือ จังหวัดจัดทำเอกสารชอกู้เงิน การเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง และการเขียนรายงานไม่เป็น จำเป็นจะต้องมีการฝึกฝนให้จังหวัดทำเป็น เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างกองทุนของหน่วยงานอื่น ๆ เช่น เปรียบเทียบกับเงินบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งมีหลักการไม่เหมือนกัน หรือเปรียบเทียบกับกองทุนปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โครงสร้างของหน่วยงานมีผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ ส่วนโครงสร้างของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นผู้ประสานงานไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติจริง อัตราค่าจ้างมีน้อย แต่งานกองทุนหมุนเวียนฯ เป็นภารกิจของ สป.กษ. เป็นผู้ปฏิบัติงานจริง หากจังหวัดยังไม่มีความพร้อมต้องใช้ระยะเวลาในการสร้างความพร้อม สิ่งที่วัดประสิทธิภาพ คือ เมื่อส่วนกลางนำมาพิจารณาดำเนินการเองต้องมีความรวดเร็วขึ้น เช่น เกษตรกรและผู้ยากจนจะได้รับอนุมัติการชอกู้เงินภายใน ๒ เดือน เป็นต้น

ประธาน (นายสำราญ สารบรรณ) ได้ให้ความเห็นว่า ประธานกรรมการฯ รับนำเรื่องระยะเวลาการปฏิบัติงานการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนกลับไปทบทวนปรับปรุงใหม่ โดยจะพิจารณาลดระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนว่าควรจะใช้ระยะเวลากี่วัน และกำหนดเป็นตัวชี้วัดของสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) ต่อไปด้วย

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นางอารีย์ โสมวดี) ได้ให้ความเห็นว่า กองคลัง สป.กษ. และ สกร. มีความสามารถที่ปฏิบัติงานในภาพรวม อย่างไรก็ตาม การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามที่ประธานและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ความเห็นไว้นั้น ในส่วนของ สกร. บุคลากรที่มีอยู่ต้องรับผิดชอบตัวชี้วัดทั้งหมด ๑๕ ตัวชี้วัด ให้ได้ค่าคะแนนตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งข้อจำกัดด้านภารกิจต่างๆ ที่จะต้องทำให้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น การนำกลับไปทบทวนใหม่เป็นสิ่งที่ดี บุคลากรของ สกร. ต้องมีการ Concentrate ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันด้วย

ผู้แทนกระทรวงการคลัง (นางนิโลบล แวววัศศรี) ได้ขอแก้ไขระเบียบการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เพื่อความถูกต้องในการใช้อ้างอิง โดยแก้ไขเป็น “ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒”

ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวิชัย ไตรสุรัตน์) ได้ให้ความเห็นว่า เห็นด้วยกับความคิดเห็นของประธานและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และในฐานะที่มีหน้าที่กำกับดูแล สกร. ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการฯ รับไปดำเนินการ สามารถสรุปได้ ๒ ประเด็น คือ ๑) สกร. กล่าวถึงเรื่องระเบียบในขณะที่ยังกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ มองความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาได้รวดเร็วขึ้นหรือไม่ ทุกคนมองให้เกิดผลสัมฤทธิ์ (output-outcome) ซึ่งจะได้กำกับดูแลต่อไป รวมทั้งเรื่องที่ประธานได้ให้นำกลับไปทบทวนใหม่ และ ๒) แนวทางระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (timeline) ส่วนเรื่องการกระจายอำนาจเมื่อถึงเวลาที่จะต้องดำเนินการต่อไป เนื่องจากมีระเบียบหลักเกณฑ์ให้ถือปฏิบัติ ทุกคนต้องมีการเรียนรู้ หากไม่รู้ต้องมีการสอน (Coaching) การฝึกปฏิบัติอาจจะเริ่มจากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดที่มีความพร้อมนำร่องไปก่อน เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับเกษตรกรได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

มติที่ประชุม เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำผลการศึกษาการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ กลับไปทบทวนใหม่ โดยให้พิจารณาด้านการเพิ่มประสิทธิภาพ และหาแนวทางการลดระยะเวลาการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่ผู้รับบริการ และรับความเห็นของกรรมการไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

เรื่องที่ ๔.๒ ขอความเห็นชอบแนวทางวิธีการปฏิบัติ กรณีลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิขาว) รายงานว่า ปัญหาเกิดจากที่คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน วางเงื่อนไขว่าการช่วยเหลือหากลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ อาจเป็นผู้ที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือภาคเอกชนหรือได้รับแล้วแต่ไม่เพียงพอ ดังนั้นหากมีการช่วยเหลือเพียงพอแล้วลูกหนี้ก็จะไม่ได้รับความช่วยเหลือจากกองทุนหมุนเวียนฯ อีก กล่าวคือไม่อาจดและหรือลดดอกเบี้ยได้ และขอให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เจ้าหน้าที่สำนักบริหารกองทุนฯ (นายปวิศ ช่อคันปน) รายงานว่า

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ในการประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๕ มีมติเห็นชอบร่างระเบียบเพื่อรองรับกองทุนใหม่ (กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนในปัจจุบัน) ซึ่งรวม ๓ กองทุน อันได้แก่ เงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน กองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน และกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน เพื่อดำเนินงานให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนของ กชก. ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ มีมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับ “ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ...” ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอซึ่งเกี่ยวข้องโดยมีข้อพิจารณาที่ ๓.๒.๗ กรณีผู้ยืมประสบภัยหรือภัยธรรมชาติที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ได้รับการพิจารณาให้ดและหรือลดดอกเบี้ยได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ข้อ ๒๕

๑.๒ ในการประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๗ มีมติเห็นชอบในหลักการตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ เพิ่มเติมในข้อ ๓ ในปีทีประสบภัยหรือภัยพิบัติให้ดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา ๑ ปี และในปีถัดไปให้ลดดอกเบี้ยเงินกู้จากเดิมร้อยละ ๕ ต่อปี เหลือร้อยละ ๓ ต่อปี เป็น ๒ ปี ให้เพิ่มเติม “หรือตามที่พิจารณาเห็นสมควรเป็นราย ๆ ไป” ซึ่งในเวลาต่อมาได้มีการประกาศใช้ “ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๗”

๑.๓ ในการประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ มีมติเห็นชอบแก้ไขคำสั่ง กชก. ตามมติที่ประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๗ จากเดิมกำหนดว่า “การให้ความช่วยเหลือโดยงดและหรือลดดอกเบี้ยเงินกู้ตามสัญญาเดิมที่มีอยู่ก่อนประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติในปีที่ประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติให้งดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา ๑ ปี และในปีถัดไป ให้ลดดอกเบี้ยเงินกู้จากเดิมร้อยละ ๕ ต่อปี เหลือร้อยละ ๓ ต่อปี เป็นเวลา ๒ ปี” แก้ไขใหม่เป็น “การให้ความช่วยเหลือโดยงดและหรือลดดอกเบี้ยเงินกู้ตามสัญญาเดิมที่มีอยู่ก่อนประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ โดยในปีที่ประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติให้งดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา ๑ ปี จากอัตราดอกเบี้ยที่ต้องชำระในปัจจุบัน และในปีถัดไปให้ลดดอกเบี้ยเงินกู้ลงร้อยละ ๒ จากอัตราดอกเบี้ยที่ต้องชำระในปัจจุบันเป็นเวลา ๒ ปี” และมอบอำนาจให้ อชก. ส่วนกลาง อชก. ส่วนจังหวัด และ อชก. ส่วนอำเภอ เป็นผู้พิจารณาอนุมัติแทน กชก. ต่อไป

๑.๔ ในการประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนส่วนกลาง ครั้งที่ ๕/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้ปฏิบัติตามมติ กชก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ กล่าวคือได้มีมติอนุมัติให้ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ซึ่งยื่นคำขอความช่วยเหลือโดยที่ประชุมได้มีมติ “อนุมัติตามระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒๕ วรรค ๓ และอยู่ในเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ กรณีประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ และอยู่ในหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ กรณีประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ และเป็นไปตามมติที่ประชุม กชก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ โดยให้งดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา ๑ ปี ในปีที่ประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ และในปีถัดไปให้ลดดอกเบี้ยเงินกู้จากเดิมร้อยละ ๒ ต่อปี จากอัตราดอกเบี้ยที่ต้องชำระในปีปัจจุบันเป็นเวลา ๒ ปี”

๒. ข้อเท็จจริง

ปัจจุบันการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดซึ่งกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนก็นับว่าเป็นทุนหมุนเวียนประเภทหนึ่งโดยมีคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับปัจจุบันกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนปฏิบัติงานภายใต้ระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ประกาศใช้ เท่ากับเป็นอันยกเลิกระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๗ และการประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาหลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนที่ฝ่ายเลขานุการเสนอแล้ว มีมติเห็นชอบทุกข้อ รวมทั้งวิธีปฏิบัติ กรณีลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ และไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด รวมถึงตามมติที่ประชุมประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ให้นำมาปรับใช้ด้วย

ด้วยในขณะนี้ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนซึ่งประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติที่ขอความช่วยเหลือมายังกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนเป็นจำนวนหนึ่ง และเพื่อให้การดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนเป็นไปอย่างคล่องตัวและสามารถนำมาตรการดังกล่าวเข้าช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ

ที่ประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติได้ทันถ่วงที ประกอบกับเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุน
หมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๖๑ เรื่องอัตราดอกเบี้ย ข้อ ๒๕ และสอดคล้อง
กับประกาศกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน
และแนวทางการติดตามชำระหนี้ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๘ หลักเกณฑ์การอนุมัติให้ตัดหนี้สูญ
หรือการประนอมหนี้ ในกรณีที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ข้อ ๓ และคำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุน
หมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียน เพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน เรื่องอำนาจหน้าที่ ข้อ ๓
ให้ อบก. ส่วนกลาง อบก. ส่วนจังหวัด และ อบก. ส่วนอำเภอ มีอำนาจพิจารณาอนุมัติงดและหรือลดดอกเบี้ย
เงินกู้กรณีลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯประสบภัยพิบัติตามประกาศของทางราชการแทนคณะกรรมการ

๓. ข้อเสนอฝ่ายเลขานุการฯ

เนื่องจากวิธีปฏิบัติ กรณีลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน
ประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ และไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้น คณะกรรมการ
บริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนไม่ได้มีมติกำหนดแนวทางวิธีปฏิบัติดังกล่าวไว้
โดยชัดแจ้ง เพียงแต่ปรับใช้จากมติคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนเดิม ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการ
เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ฝ่ายเลขานุการฯ จึงขอเสนอแนวทางวิธีปฏิบัติ กรณีลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน
เพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ และไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด
เพื่อ อบก. ส่วนต่าง ๆ ถือปฏิบัติต่อไป

ความเห็นที่ประชุม

ประธานกรรมการ (นายสำราญ สารบรรณ) ให้ข้อคิดเห็นว่า เห็นควรนำกลับไปหาหรือ
พิจารณาใหม่ ทั้งนี้ก็เห็นควรกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้ชัดเจน แต่จะต้องปรับปรุงข้อกำหนดให้ถูกต้อง
โดยเฉพาะในเรื่องของอำนาจ และเห็นควรประสานกับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย (นายสรเสรี
อัจจุตมานัส) นอกจากนี้ให้หาหรือสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เพื่อจะได้ไม่ต้องมาตีความเรื่องรายได้
ทั้งนี้ให้หาหรือกับทุกส่วนที่เกี่ยวข้องมาก่อนในทุก ๆ เรื่อง

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสรี อัจจุตมานัส) ให้ข้อคิดเห็นว่า

รูปแบบของการที่ให้เกษตรกรหรือผู้ยากจนเข้ามาร้องขอเป็นการใช้วิธีการรูปแบบที่เป็น
การปิดภาระให้กับประชาชนที่จะต้องเข้ามาร้องขอ แทนที่หน่วยงานของรัฐจะไปตรวจสอบเองซึ่งจะเป็น
การอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ มากกว่า หากมีเหตุประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ
หลายพื้นที่ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ แต่ละพื้นที่ก็ต้องเข้าไปหา ธ.ก.ส. แต่ละหน่วยก็ต้องเข้ามาดำเนินการ
ส่วนเรื่องที่ต้องนำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือเอกชน
ก็สามารถทำได้ยากเป็นสร้างขั้นตอน หากมีจะยังคงใช้ข้อเท็จจริงดังกล่าวในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ
ก็ให้ระบุเลยว่าต้องการตรวจสอบจากหน่วยงานใดบ้างให้เราตรวจสอบเองเลย

จากที่กล่าวมาแท้จริงแล้วมาตรการนี้แค่ลดและหรือลดดอกเบี้ยให้ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ
เท่านั้น มันไม่คุ้มค่าหากจะละทิ้งการรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นมารับสิทธิประโยชน์จากกองทุน
หมุนเวียนฯ

ประกาศฯ ที่ได้กล่าวมานั้น ใช้ทุกกรณีที่เกษตรกรและผู้ยากจนขอความช่วยเหลือ
หรือไม่ หรือเฉพาะกรณีที่จะงดและหรือลดดอกเบี้ย เนื่องจากเห็นว่าประกาศฯ ไม่ได้มุ่งใช้กับการดำเนินการ
เรื่องดังกล่าว แต่เจ้าหน้าที่ไปนำมาปรับใช้เอง ดูแล้วน่าจะเป็นความเข้าใจคลาดเคลื่อนของเจ้าหน้าที่เอง
เนื่องจากการงดและหรือลดดอกเบี้ยเป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ไม่ได้เกี่ยวกับ

ประกาศกระทรวงฯ นี้เลย ส่วนหนึ่งเนื่องจากประกาศกระทรวงฯ ออกโดยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีชื่อออกโดยคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ และประกาศก็มีใช้ประกาศคณะกรรมการกองทุนหมุนเวียนฯ ก็ไม่เกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด คุณสมบัติหากจะระบุก็ไม่ต้องระบุอะไร แค่ระบุว่าเป็นผู้กู้ยืม (ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ) ก็ถือว่าเป็นอันจบ ถ้าจะงดและหรือลดดอกเบี้ยก็ให้นำเข้าคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ แค่นั้น

หากดำเนินการตามแนวเดิมปัญหามีอยู่สองประการคือ ประการแรกเกษตรกรและผู้ยากจนไม่ทราบมาตรการการช่วยเหลือนี้ ประการที่สองคือแม้รู้ก็ไม่มารับความช่วยเหลืออยู่ดี เนื่องจากเป็นงดและหรือลดดอกเบี้ย หันไปรับความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือภาคเอกชนตามมาตรการอื่นจะดีกว่า

ในระเบียบฯ ข้อ ๒๕ ไม่ได้ระบุเรื่องประกาศกระทรวงเกษตรแต่อย่างใด แต่เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการชี้แจงเหมือนกับว่าต้องผูกประกาศกระทรวงฯ ไว้กับมาตรการการช่วยเหลือนี้ เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ไม่ได้ว่าอะไร แต่หากจะทำก็ต้องขอมติก่อนว่ามตินี้คณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ซึ่งมีอำนาจอย่างแท้จริงยอมให้การดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ ไปผูกกับประกาศตัวนี้หรือไม่ เหตุผลหนึ่งคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ก็ได้ได้ขึ้นตรงต่อประกาศกระทรวงฯ อำนาจของคณะกรรมการอยู่ตามกฎหมายซึ่งก็คือระเบียบฯ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม การทำงานในรูปแบบสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน จะนำคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ไปผูกกับประกาศกระทรวงฯ นั้นไม่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจสิ่งที่กำลังอธิบายและจับประกาศกระทรวงฯ มาใช้ซึ่งผิด ถ้าจะทำให้ทำเป็นหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ว่าจะทำอะไรอย่างไร ช่วยเหลืออย่างไร

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นางอารีย์ สมนวดี) ให้ข้อคิดเห็นว่า เมื่อดูเอกสารประกอบการประชุม นั้นก็ต้องขึ้นชมเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการฯ ที่เตรียมข้อมูลมา แต่ว่าเอกสารประกอบการประชุมที่เป็นประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนและแนวทางการติดตามชำระหนี้หนี้รวบรวมเป็นที่ยุติแล้วจากระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือไม่ ให้ใช้ประกาศตัวนี้เลยหรือไม่อย่างไร

จากเอกสารประกอบการประชุมที่เป็นแนวทางการปฏิบัติกรณีประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ ในส่วนของคุณสมบัตินั้นเป็นเรื่องทั่วไป ในส่วนการใช้ความช่วยเหลือ และเรื่องอำนาจการพิจารณา ก็เป็นของเดิม เพียงแต่ทำให้ชัดเจนขึ้นใช่หรือไม่ แต่ปัญหาคือประการแรกสาระสำคัญที่แท้จริงคือเรื่องการพิจารณาความเสียหายของเกษตรกรและผู้ยากจน ซึ่งปะปนระหว่างการอ้างระเบียบฯ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กับ ประกาศฯ ประการที่สองคือต้องทำประกาศใหม่หรือไม่ เพื่อให้ครอบคลุมการดำเนินการขั้นตอนทั้งหมด และให้ถือประกาศตัวล่าสุดถือใช้เวลาที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงาน จะได้ไม่ต้องไปค้นหาจากระเบียบฯ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖

ทั้งนี้เมื่ออ่านเอกสารประกอบการประชุมแล้ว เข้าใจได้ว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการฯ ต้องการให้มีมติในเรื่องการพิจารณาความเสียหายของเกษตรกรและผู้ยากจน ที่เดิม อบก. ส่วนกลาง กำหนดแนวทางว่าต้องเป็นผู้ไม่ได้รับความช่วยเหลือภาครัฐหรือภาคเอกชนหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ ปรับเป็นไม่ต้องมีเนื้อหาส่วนดังกล่าว แต่ประการสิ่งที่ต้องทำคือต้องเอาเนื้อหาทั้งหมดมารวบรวมเป็นประกาศใหม่ ประการที่สองคำที่ใช้ยังเป็นภาษาที่เข้าใจยาก เป็นภาษาทางการซึ่งยากต่อการปฏิบัติ ประการที่สามคือหากจะให้มีการปรับแก้เรื่องการช่วยเหลือตามมาตรการนี้ให้มีการปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อน เช่น ธ.ก.ส. เป็นต้น ว่าสามารถดำเนินการดังกล่าวตามร่างแนวทางการปฏิบัติได้หรือไม่ เห็นว่ามาตรการนี้เห็นว่าย่างไม่ใช่เรื่องเร่งด่วน ขอให้ไปตรวจสอบองค์ประกอบทั้ง ๓ ส่วนนี้ก่อน

การดำเนินการที่ให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการนั้น ให้มีการสอบถาม ธ.ก.ส. ก่อน เช่น เรื่องวิเคราะห์ความเสียหาย ธ.ก.ส. สามารถดำเนินการได้หรือไม่ ตามเกณฑ์ที่จะปรับปรุง ให้หารือผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นายนำชัย พรหมมีชัย) ให้ข้อคิดเห็นว่า ปัญหาของการที่จำนวนการช่วยเหลือได้น้อยนั้น อาจเกิดจากความไม่รู้ถึงการมีอยู่ของระเบียบฯ ข้อ ๒๕ เรื่องการช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ที่ประสพภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ ซึ่งเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเองก็อาจจะไม่รู้ว่ามีระเบียบข้อนี้อยู่ ซึ่งถ้าหากเจ้าหน้าที่รู้จักก็น่าจะนำมาปรับใช้กันมากขึ้นแล้ว ควรจะทำในระบบรูปแบบที่เป็นรายชื่อผู้ประสพภัยแล้วปรับให้ความช่วยเหลืออัตโนมัติเลย โดยผ่านความเห็นอนุมัติจากกรรมการเท่านั้นเอง ดังนั้นจึงขอให้ความเห็นเห็นว่าปัญหาที่ช่วยเหลือได้น้อยนั้นเกิดจากความไม่รู้ข้อระเบียบมากกว่าเหตุที่ขั้นตอนเงื่อนไขยากเกินไป

กรณีเรื่องการรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นซึ่งเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนแล้วนั้น หากกองทุนหมุนเวียนฯ ช่วยเหลืออีกทางหนึ่งจะเป็นการซ้ำซ้อนหรือไม่ มีระเบียบหรือข้อจำกัดตรงไหนหรือไม่ว่าหากได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นแล้วจะไม่สามารถรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นได้อีก แต่ถ้าหากช่วยเหลือได้ก็นับว่าเป็นเรื่องที่ดี อย่างน้อยก็เป็นการช่วยบรรเทาให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจนได้

เห็นว่าเรื่องมาตรการนี้ไม่ใช่เรื่องเร่งด่วน และฝากถึงฝ่ายเลขานุการฯ ว่านำเรื่องดังกล่าวกลับไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง และประสานกับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย (นายสรเสรีญ อัจจุตมานัส) แล้วนำมาเสนออีกครั้ง

มติที่ประชุม ให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำวาระดังกล่าวกลับไปพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องอำนาจตามกฎหมายเรื่องคำจำกัดความ และเรื่องอื่น ๆ และให้ประสานกับทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยปรึกษาหารือผ่านกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย (นายสรเสรีญ อัจจุตมานัส) และนำเรื่องเสนอเข้าที่ประชุมเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

เรื่องที่ ๔.๓ สภาเกษตรกรจังหวัดตรัง เสนอขอแก้ไขระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๖๑

กรรมการและเลขานุการ (นายสุรยุทธ์ ฤทธิชาบ) รายงานว่า ด้วยสภาเกษตรกรจังหวัดตรังได้มีหนังสือแจ้งสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) เสนอขอแก้ไขระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๐ ว่าด้วยหลักประกันเงินกู้ เพื่อให้เกษตรกรและผู้ยากจนที่ขอรับการช่วยเหลือจากกองทุนหมุนเวียนฯ ได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและชอบธรรม และเพื่อสนองตอบเจตนารมณ์ตามนโยบายของรัฐ ให้เกษตรกรและผู้ยากจนมีที่อยู่อาศัยหรือที่ประกอบอาชีพตกทอดถึงเครือญาติต่อไป โดยมีข้อเสนอ ดังนี้

๑.๑ ขอแก้ไขระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๐

๑.๒ ขอให้ใช้ที่ดิน สปก. ๔-๐๑ ของผู้กู้หรือของกลุ่มสมรสของผู้กู้เป็นหลักประกันและเงื่อนไขเช่นเดียวกันกับ ธ.ก.ส. โดยอนุโลม

ระเบียบ และหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๐ ในการกู้ยืมเงินเพื่อไถ่หรือไถ่ถอนที่ดินคืนจากการขายฝากหรือจำนอง หรือเพื่อชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน หรือเพื่อซื้อคืนที่ดินที่ได้สูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ไป เนื่องจากการขายฝาก จำนอง หรือสัญญากู้ยืมเงิน ผู้กู้ยืมต้องนำที่ดินซึ่งปลดปล่อยหนี้สิน หรือซื้อคืน หรือซื้อด้วยเงินกู้จากกองทุน และมีราคาประเมินไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่ให้กู้มาจำนองเป็นประกันเงินกู้ ทั้งนี้ ในการประเมินราคาที่ดินดังกล่าวให้ใช้ราคาประเมินของธนาคาร และกรณีที่มีสิ่งปลูกสร้างอยู่บนที่ดินนั้น ให้ธนาคารประเมินราคาส่งปลูกสร้างรวมด้วยไม่ว่าสิ่งปลูกสร้างนั้นจะมีราคาเท่าใด โดยกรณีสิ่งปลูกสร้างมีการประกันวินาศภัยให้ประเมินราคา

ในอัตราร้อยละห้าสิบ และกรณีไม่มีการประกันวินาศภัยให้ประเมินราคาในอัตราร้อยละสามสิบ ของราคาสິงปลูกสร้างที่ประเมินได้แล้วนำราคาที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ประเมินได้ดังกล่าวมารวมกันเป็นราคาประเมินหลักประกัน

ในกรณีที่ดินที่นำมาจำนองเป็นประกันมีราคาประเมินน้อยกว่าจำนวนเงินที่กู้ แต่ไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบของจำนวนเงินที่กู้ คณะกรรมการอาจพิจารณาให้นำที่ดินอื่น ซึ่งมีได้จำนองเป็นประกันต่อเจ้าหนี้รายอื่นมาจำนองเป็นประกันเพิ่มเติม หรืออาจให้จัดหาบุคคลมาค้ำประกันตามหลักเกณฑ์การใช้บุคคลค้ำประกันร่วมด้วยก็ได้ เพื่อให้หลักประกันไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่กู้ ตามประกาศหลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ดินที่นำมาจำนองเป็นประกันมีราคาประเมินน้อยกว่าจำนวนเงินที่กู้ แต่ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่กู้ คณะกรรมการอาจพิจารณาให้นำที่ดินอื่น ซึ่งมีได้จำนองเป็นประกันต่อเจ้าหนี้รายอื่นมาจำนองเป็นประกันเพิ่มเติม เพื่อให้มีราคาประเมินไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่กู้

๒.๒ หลักเกณฑ์ ของ ธ.ก.ส. ในการใช้เอกสารแสดงสิทธิ ส.ป.ก. เป็นประกันหนี้เงินกู้ ธ.ก.ส. ได้จัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงการดำเนินงานกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อขยายโอกาสให้เกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

ข้อเท็จจริง

๒.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๒๘ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๖ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการปรับแก้ไขให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ และใช้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนมาจนปัจจุบัน ๑ ปีเศษ

๒.๒ การแก้ไขระเบียบฯ ขณะนั้นได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมตามคำจำกัดความของคำว่า “เจ้าหนี้” นิติบุคคลที่คณะกรรมการกำหนด ให้หมายรวมถึง

(๑) เจ้าหนี้ซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ และมีวัตถุประสงค์ในการให้กู้ยืมเงิน

(๒) เจ้าหนี้ซึ่งเป็นสหกรณ์ที่มีวัตถุประสงค์ในการให้กู้ยืมเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยการสหกรณ์

ตาม (๑) และ (๒) นั้นนั้นต้องเป็นหนี้ที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ในเรื่องนี้เปิดกว้างขึ้นในด้านของเจ้าหนี้และเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการมากขึ้น

๒.๓ ตามข้อเสนอของสภาเกษตรกรจังหวัดตรัง ขอให้ปรับแก้ไขระเบียบฯ ข้อ ๒๐ เรื่องหลักประกัน ใจความสำคัญคือ ขอให้ปรับเป็นการประเมินที่ดินหลักประกัน รวมสิ่งปลูกสร้างแล้วจะต้องมีราคาประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินที่กู้ ซึ่งคณะกรรมการอาจพิจารณาให้นำที่ดินอื่นมาจำนองเป็นประกันเพิ่มเติม หรือจัดหาบุคคลค้ำประกันร่วมด้วยก็ได้ เพื่อให้หลักประกันไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่กู้ โดยขอตัดข้อความในระเบียบฯ ข้อ ๒๐ บรรทัดสอง ออก

ซึ่งหากปรับแก้ไขระเบียบฯ ตามข้อเสนอดังกล่าว จะเห็นได้ว่าข้อเสนอดังกล่าวไม่กำหนดเกณฑ์ราคาที่ดินหลักประกันไว้ โดยให้สามารถนำราคาสິงปลูกสร้างรวมกับราคาที่ดินหลักประกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ หากราคาประเมินสิ่งปลูกสร้างมีราคาสูงมาก เกษตรกรก็มีโอกาสกู้ยืมเงินได้ หรือเพียงใช้บุคคลค้ำประกันเพิ่มเติม โดยที่สิ่งปลูกสร้างมีราคาความเสื่อมต่ำลงทุกปี จะแตกต่างจากราคาที่ดินหลักประกัน

ในแต่ละปีจะมีราคาเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น หากปรับแก้ในประเด็นดังกล่าวจะมีความเสี่ยงต่อกองทุนหมุนเวียนฯ ในการบังคับชำระหนี้ในกรณีลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนกองทุนหมุนเวียนฯ ได้ เนื่องจากราคาประเมินที่ดินหลักประกันมีราคาน้อยกว่าราคาส่งปลูกสร้าง

ประกอบกับข้อมูลการชำระหนี้คืนกองทุนหมุนเวียนในปัจจุบันมีการชำระหนี้คืนรวมคิดเป็นร้อยละ ๔๕- ๕๐ ของหนี้ค้างชำระทั้งหมด จากข้อมูลดังกล่าวหากมีการปรับแก้ไขระเบียบฯ ข้อ ๒๐ จะเกิดความเสี่ยงต่อจำนวนเงินหมุนเวียนกลับเข้ากองทุนจะมีจำนวนลดลง

๒.๔ ตามข้อเสนอในเรื่องขอให้ใช้ที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ เป็นหลักประกันเงินกู้ได้ตามหลักเกณฑ์ของ ธ.ก.ส.

ในเรื่องดังกล่าว ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นว่าหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมของ ธ.ก.ส. เป็นการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่าง ธ.ก.ส. และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการสนับสนุนเงินกู้ยืมให้กับเกษตรกรที่ได้รับจัดสรรที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ เพื่อสนับสนุนในการเพิ่มโอกาส และการสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้เกษตรกรเพิ่มขึ้น ประกอบกับเกษตรกรกลุ่มดังกล่าวยังสามารถกู้ยืมเงินกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายได้ ในขณะที่เกษตรกรทั่วไปไม่สามารถเข้าถึงกองทุนดังกล่าวนี้ได้ จะเห็นได้ว่าเกษตรกรกลุ่มดังกล่าวได้รับการดูแลตามนโยบายรัฐบาลแล้ว

ในเรื่องการดำเนินการตามระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ มีวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินและสงวนรักษาที่ดินไว้ ซึ่งให้บริการทั่วประเทศไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และเอกสารสิทธิในที่ดินที่กองทุนหมุนเวียนฯ ให้ความช่วยเหลือ คือ โฉนด น.ส. ๓ หรือ น.ส. ๓ก เท่านั้นที่สามารถจดทะเบียนจำนองไว้กับกองทุนหมุนเวียนฯ ได้ จึงมีความแตกต่างจากการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่มีที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ของ ธ.ก.ส. เนื่องจากเป็นการให้ความช่วยเหลือเป็นการเฉพาะแล้ว และเอกสารแสดงสิทธิของ ส.ป.ก. มีข้อจำกัดห้ามมิให้จำนองจำเลยโอน และเป็นหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินไม่สามารถใช้ประกันเงินกู้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น ฝ่ายเลขานุการฯ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ายังไม่สมควรปรับแก้ไขระเบียบฯ ข้อ ๒๐ เรื่องหลักประกัน จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ความเห็นที่ประชุม

ประธาน (นายสำราญ สาราบรรณ์) สภาเกษตรกรจังหวัดตรัง ได้เสนอขอให้พิจารณาแก้ไขระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๐ เรื่องหลักประกัน ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้วิเคราะห์แล้ว มีความเห็นว่า ไม่สมควรปรับแก้ไขระเบียบฯ ดังกล่าว ซึ่งโดยปกติราคาประเมินร้อยละ ๗๐ จะต้องนำบุคคลหรือที่ดินอื่นมาร่วมเป็นหลักประกันด้วย ส่วนราคาประเมินร้อยละ ๕๐ ต้องมีที่ดินอื่นอย่างเดียวย่อมรวมบุคคล หากจะตัดร้อยละ ๕๐ เป็นบุคคลก็ได้ แต่จะมีความเสี่ยงต่อกองทุนหมุนเวียนฯ มากเกินไป ส่วนที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ จะบังคับตามกฎหมายไม่ได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสรีญ์ อัดจตุมานัส) ได้ให้ความเห็นว่า หลักประกันตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐ ที่ได้ไปศึกษามา พบว่า ไม่เกี่ยวกับกรณีต้องมีที่ดินมาเป็นหลักประกันหนี้ ปัญหาของกองทุนหมุนเวียนฯ คือ เป็นกองทุนที่ไม่มีพระราชบัญญัติเฉพาะ เป็นการตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี การบริหารจัดการของกองทุนขึ้นอยู่กับระเบียบของกระทรวง ไม่เหมือนกับกองบริหารงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ที่มีพระราชบัญญัติเฉพาะ เจตนารมณ์ในการจัดตั้งกองทุน สามารถดูได้จากพระราชบัญญัติ ระเบียบข้อ ๒๐ ให้แก้ไขปัญหานี้ที่เกิดจากสัญญากู้ยืมได้ ไม่ใช่การไถ่ถอน จำนอง หรือขายฝาก ซึ่งการจำนองหรือขายฝากน่าจะเป็นเรื่องอสังหาริมทรัพย์ แต่ในการชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมไม่จำเป็นต้องมีหลักประกันก็ได้ ในทางปฏิบัติกองทุนหมุนเวียนฯ อาจจะรับนโยบายมาจาก

สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแก้ไขปัญหานี้สินของชวนา ส่วนที่ดิน สปก. ๔-๐๑ เป็นสิทธิอนุญาตการใช้ที่ดิน และนำสิทธิดังกล่าวไปค้าประกันหนี้ที่เกษตรกรไปกู้ยืมจาก ธ.ก.ส. ซึ่งสามารถทำได้เนื่องจากมีมติคณะรัฐมนตรีรองรับให้ทำได้ รวมทั้งมีบันทึกข้อตกลงด้วย

นางสาวอรุษา นิติฐิติกร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ได้ชี้แจงว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖ กองทุนมีวัตถุประสงค์ ที่เปิดกว้างไว้ ๒ ข้อใหญ่ และมีข้อย่อยได้ระบุเรื่องที่ดินเพื่อให้กู้ยืมเงินในการไถ่ถอนที่ดินที่เกิดจากการทำนิติกรรมขายฝาก จำนวน ข้อ ง กล่าวถึงการกู้ยืมที่จะต้องนำที่ดินหรือหนังสือแสดงสิทธิให้เจ้าหนี้ยึดถือไว้ รวมทั้งข้อ จ และ ฉ ได้กล่าวถึงเรื่องที่ดินด้วยเช่นกัน ส่วนวัตถุประสงค์ของกองทุนหมุนเวียนฯ ได้ระบุไว้ชัดเจนเกี่ยวกับการสงวนที่ดินของเกษตรกร สำหรับข้อ ข เป็นการขอกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพ ซึ่งได้ออกเป็นประกาศกองทุนหมุนเวียนฯ เพื่อรองรับการเป็นลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ เท่านั้น และข้อ ๑๖ วรรค ๒ เรื่องการกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพ ซึ่งกำหนดไว้เป็นเรื่องของลูกหนี้จึงยังไม่ให้บุคคลภายนอกที่ยังไม่ใช่ลูกหนี้เป็นการรองรับกลุ่มเฉพาะของกองทุนหมุนเวียนฯ สามารถยื่นขอกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพได้ตั้งแต่ปลดหนี้และยื่นขอกู้เพื่อประกอบอาชีพ และลูกหนี้ที่ได้รับความช่วยเหลือไปแล้วมาขอกู้เพื่อประกอบอาชีพในภายหลัง

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิสาร) ได้ชี้แจงว่า การขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ เพื่อการประกอบอาชีพ หากประเมินราคาที่ดินได้ ๑ ล้านบาท จะยื่นขอกู้เพื่อไถ่ถอนที่ดินได้จำนวน ๑ ล้านบาท ตามที่เป็นหนี้ จะไม่สามารถยื่นขอกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพได้ หากจะขอกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพราคาประเมินที่ดินจะต้องครอบคลุมการกู้เงินทั้งสองอย่างด้วย

ประธาน (นายสำราญ สาราบรรณ์) ได้ให้ความเห็นว่า ตามระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ ราคาประเมินที่ดินต้องครอบคลุมการกู้เงินทั้งสองอย่าง ดังนั้น ตามที่สภาเกษตรกรจังหวัดตรังเสนอขอให้พิจารณาแก้ไขระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ ข้อ ๒๐ คณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ เห็นด้วยกับความเห็นตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ ยืนยันตามระเบียบเดิมที่กำหนด

ผู้แทนกระทรวงการคลัง (นางนิโลบล แววับศรี) ได้สอบถามว่า มีสภาเกษตรกรจังหวัดอื่นที่มีปัญหาลักษณะเช่นเดียวกับสภาเกษตรกรจังหวัดตรังหรือไม่

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิสาร) ได้ชี้แจงว่า ยังไม่มีสภาเกษตรกรจังหวัดใดที่มีปัญหาลักษณะเดียวกับจังหวัดตรัง และหากคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ มีมติเห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ จะได้มีหนังสือแจ้งมติคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ให้สภาเกษตรกรจังหวัดตรังทราบต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอว่ายังไม่สมควรปรับแก้ไขระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ ข้อ ๒๐ เรื่อง หลักประกัน และแจ้งมติคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ให้สภาเกษตรกรจังหวัดตรังทราบต่อไป

เรื่องที่ ๔.๔ ขออนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อจัดซื้อรถยนต์สำหรับการปฏิบัติงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จำนวน ๑,๓๕๙,๐๐๐ บาท

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิสาร) เสนอว่า สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) มีภารกิจหลัก คือ ๑) ด้านการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน และ ๒) ศูนย์แก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีรถยนต์ราชการเพื่อดำเนินการตามภารกิจหลักทั้ง ๒ ด้านดังกล่าว จำนวน ๓ คัน ประกอบด้วย

๑) รถยนต์โดยสารตู้ขนาด ๑๒-๑๔ ที่นั่ง ยี่ห้อ นิสสัน หมายเลขทะเบียน ฮน ๑๓๙ กทม. (ดีเซล) อายุการใช้งาน ๑๑ ปี สภาพรถไม่สามารถใช้งานได้ เนื่องจากน้ำมันรั่วและเครื่องยนต์เสีย หากซ่อมบำรุงให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ จะใช้เดินทางไปราชการได้ในระยะใกล้ๆ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงสูงมาก ไม่คุ้มค่า และซ่อมบ่อยครั้ง

๒) รถยนต์โดยสารตู้ขนาด ๑๒-๑๔ ที่นั่ง ยี่ห้อ โตโยต้า หมายเลขทะเบียน ฮน ๕๗๙๖ กทม. (ดีเซล) อายุการใช้งาน ๑๑ ปี สภาพรถใช้งานได้ มีการซ่อมบำรุงเป็นประจำ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงสูง

๓) รถยนต์นั่งสองตอนแวน ยี่ห้อ มิตซูบิชิ แบบตรวจการณ์ ขับเคลื่อน ๔ ล้อ หมายเลขทะเบียน วม ๓๓๔๒ กทม. (ดีเซล) อายุการใช้งาน ๑๗ ปี สภาพรถใช้งานได้ในระยะใกล้ๆ มีการซ่อมบำรุงเป็นประจำ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงสูง และได้เสนอคำขอตั้งงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อขอซื้อทดแทนแล้ว

ภายใต้การดำเนินงานตามระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ และงบประมาณเงินนอกงบประมาณ ยังไม่มีการขอใช้งบประมาณในประเภทครุภัณฑ์แต่อย่างใด แต่เนื่องจากภารกิจการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และผู้ยากจน มีลักษณะการดำเนินงานที่จะต้องเข้าถึงประชาชนในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ และการเยี่ยมลูกหนี้ หรือ การสำรวจข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน จึงมีความจำเป็นจะต้องขอสนับสนุนงบประมาณประเภทครุภัณฑ์รถยนต์ตรวจการณ์ แบบขับเคลื่อน ๒ ล้อ จำนวน ๑ คัน เพื่อใช้ในการปฏิบัติของกองทุนหมุนเวียนฯ จากเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

ตามบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงานงบประมาณ ได้กำหนดราคาและคุณลักษณะเฉพาะของรถยนต์ตรวจการณ์ ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า ๒,๐๐๐ ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์ สูงสุดไม่ต่ำกว่า ๑๑๐ กิโลวัตต์ เครื่องยนต์ดีเซล แบบขับเคลื่อน ๒ ล้อ ราคาต่อหน่วย ๑,๓๕๙,๐๐๐ บาท โดยมีคุณลักษณะเฉพาะสังเขป ดังนี้

- เป็นรถยนต์นั่ง ๔ ประตู (เข้า-ออก)
- เป็นราคารวมเครื่องปรับอากาศ พิล์มกรองแสง และป้องกันสนิม
- มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกมาตรฐาน คือ เครื่องปรับอากาศวิทยุ และอุปกรณ์มาตรฐานโรงงาน
- ความสูงใต้ท้องรถ (ระยะต่ำสุดถึงพื้น) ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ มิลลิเมตร
- โครงสร้างหลังคาเป็นชิ้นเดียวตลอดคัน
- มีประตูด้านหลัง

ดังนั้น จึงเสนอขอความเห็นชอบอนุมัติกรอบวงเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จำนวน ๑,๓๕๙,๐๐๐ บาท เพื่อจัดซื้อรถยนต์ตรวจการณ์ แบบขับเคลื่อน ๒ ล้อ จำนวน ๑ คัน สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

ความเห็นที่ประชุม

ประธาน (นายสำราญ สาราบรรณ์) ได้ให้ความเห็นว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ปรับลดงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ งบลงทุน ร้อยละ ๕๐ ดังนั้น รายการที่โดนตัดอาจจะเป็นรายการขอซื้อรถยนต์ราชการ ดังนั้น จึงขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ในการขออนุมัติหลักการเพื่อจัดซื้อรถยนต์ตรวจการณ์ จำนวน ๑ คัน สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จากกรอบวงเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จำนวน ๑,๓๕๙,๐๐๐ บาท

ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ (นางศิริรักษ์ ใหม่เมธี) ได้สอบถามว่า รยณต์ราชการที่ใช้งานจำนวน ๓ คัน เดิมได้จัดซื้อจากเงินกองทุนหมุนเวียนฯ หรือไม่

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิสาร) ได้ชี้แจงว่า รยณต์ราชการจำนวน ๓ คัน จัดซื้อจากงบประมาณปกติของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และยังไม่เคยขอใช้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ สำหรับการจัดซื้อรยณต์ราชการ

ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ (นางศิริรักษ์ ใหม่เมธี) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า หากเป็นรายการขอซื้อทดแทนครุภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานเกิน ๑๗ ปี และได้ตั้งคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปแล้ว ได้ตรวจสอบว่ารายการครุภัณฑ์ดังกล่าวอยู่ในร่างพระราชบัญญัติกรอบงบประมาณปี ๒๕๖๔ แล้วหรือไม่ อาจจะเป็นรายการที่ยังไม่โดนตัด ซึ่งหากจะตัดรายการไหนสำนักงานงบประมาณจะสอบถามหน่วยงานที่ขอตั้งงบประมาณก่อนเพื่อเรียงลำดับความสำคัญ

ประธาน (นายสำราญ สาราบรรณ์) ได้ให้ความเห็นว่า ฝ่ายเลขานุการฯ จะขออนุมัติหลักการในการซื้อรยณต์ราชการไว้ก่อน โดยใช้งบประมาณของกองทุนหมุนเวียนฯ เนื่องจากรยณต์ราชการที่มีอยู่จัดซื้อจากงบประมาณปกติ แต่สภาพรยณต์มีอายุการใช้งานเกิน ๑๐ ปี

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิสาร) ได้ชี้แจงว่า การขอจัดซื้อรยณต์ราชการโดยใช้เงินนอกงบประมาณ ได้มีการเทียบเคียงแล้ว จะมีกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่ได้จัดซื้อรยณต์ราชการจากเงินกองทุนฯ รวมทั้งได้หารือกับกรมบัญชีกลางแล้วสามารถดำเนินการได้โดยตั้งแผนงบลงทุนประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ พร้อมกับให้เหตุผลความจำเป็น เพื่อนำมติของคณะกรรมการดังกล่าว มาใช้ประกอบคำขอตั้งงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ หากไม่ได้รับอนุมัติจากงบประมาณปกติ จึงจะมาขอใช้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ ในการจัดซื้อรยณต์ดังกล่าว

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจฉิตมานัส) ได้ให้สอบถามว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ได้ยกเลิกไปแล้วหรือยัง หากยังไม่ได้ยกเลิก แต่เป็นการแก้ไขระเบียบกองทุนฯ ปี ๒๕๖๑ ประเด็นคือ คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ชุดใหม่ที่ลงนามโดยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรจะระบุว่าประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ซึ่งไม่ได้ระบุไว้ หากจะนำไปใช้อ้างสำหรับการจัดซื้อรยณต์ราชการ อาศัยจากระเบียบใด เนื่องจากการจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนฯ จะต้องมีการระเบียบมารองรับซึ่งเดิมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ออกโดยนายกรัฐมนตรีและนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอใช้บังคับสำหรับการแก้ไขระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ ปี ๒๕๖๑ ไม่ได้นำข้อความในหัวข้อการจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนมาใส่ในระเบียบฯ จึงทำให้คณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ จะไม่มีอำนาจในการจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนฯ เนื่องจากระเบียบกองทุนฯ ปี ๒๕๖๑ ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องการจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียน แต่ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีข้อ ๖ มีการระบุเรื่องการจ่ายเงินไว้ ซึ่งยังไม่ได้ยกเลิก จึงใช้ระเบียบดังกล่าวมารองรับ

นางสาวอรุษา นิติฐิติกร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ได้ชี้แจงว่า ตามระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ ข้อ ๙ ได้ระบุหมวดการจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนฯ เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ โดยใช้ในข้อ ๔ รายจ่ายอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ เห็นสมควร เป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ที่มีการปรับแก้ไขระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ ในบางข้อ สำหรับองค์ประกอบคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ได้ปรับแก้ตามพระราชบัญญัติการบริหารกองทุนปี ๒๕๕๘

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นางอารีย์ โสมสวัสดิ์) ได้ให้ความเห็นว่า เนื่องจากรถยนต์ราชการที่มีอยู่จำนวน ๓ คัน มีสภาพเก่ามานานแล้ว และการเสนอขอซื้อรถยนต์ราชการ ไม่ได้เสนอไว้กรอบงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ หากคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ จะพิจารณาว่าเป็นความจำเป็นเร่งด่วนมาขอจัดซื้อกลางปีงบประมาณ ควรจะต้องระบุเหตุผลความจำเป็นว่าทำไมจึงไม่ขอจัดซื้อตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ ทางที่ดีคือการจัดทำกรอบแผนครุภัณฑ์ โดยการขอซื้อทดแทนด้วยเงินกองทุนหมุนเวียนฯ การจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนฯ มีระเบียบมารองรับ เพียงแต่ยังไม่เคยขอใช้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ เพื่อจัดซื้อรถยนต์ ดังนั้น การขอใช้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ เพื่อจัดซื้อรถยนต์ครั้งนี้ ต้องเป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด

ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวิชัย ไตรสุรัตน์) ได้ให้ความเห็นว่า เห็นด้วยกับความเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเรื่องการขออนุมัติจัดซื้อรถยนต์ราชการโดยขออนุมัติกรอบงบประมาณปี ๒๕๖๔ เนื่องจากยังพอมีระยะเวลา กลับไปพิจารณาทบทวนกรอบครุภัณฑ์ที่สกร. มีความจำเป็นต้องใช้พร้อมเหตุผลมาในครั้งเดียวกันเป็นภาพรวม เพื่อจัดลำดับเหตุผลความจำเป็นในการจัดซื้อครุภัณฑ์ภายใต้กรอบงบประมาณปี ๒๕๖๔ อาจจะเป็นครุภัณฑ์อื่นที่มีความจำเป็นในการช่วยเหลือเกษตรกรเป้าหมายที่จะต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้านการจัดการปัญหานี้สิน ทำให้แผนการจัดซื้อครุภัณฑ์มีความชัดเจนมากขึ้น

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นายนำชัย พรหมมีชัย) ได้ให้ความเห็นว่า ฝ่ายเลขานุการฯ จะนำมติคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ไปประกอบการตั้งคำขอของงบประมาณประจำปี ๒๕๖๔ มีความจำเป็นที่จะต้องอนุมัติให้ความเห็นชอบภายในวันนี้หรือไม่

ประธาน (นายสำราญ สาราบรรณ์) ได้สอบถามว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ จะพิจารณาอนุมัติให้ความเห็นชอบในวันนี้ หรือจะให้นำกลับไปพิจารณาทบทวนและดำเนินการตามความเห็นของผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หากจะขออนุมัติจัดซื้อรถยนต์ด้วยงบประมาณปกติ การจัดลำดับความสำคัญน่าจะเป็นความจำเป็นของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดก่อนเป็นลำดับแรก และตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ สามารถอนุมัติหลักการขอจัดซื้อรถยนต์ได้ ดังนั้น ฝ่ายเลขานุการฯ ไปวิเคราะห์กรอบครุภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในกองทุนหมุนเวียนฯ พร้อมเหตุผลความจำเป็นตามภารกิจ ไม่ใช่เป็นการซื้อทดแทนรถยนต์ราชการเดิมที่มีอยู่

มติที่ประชุม เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการนำเรื่องการจัดซื้อรถยนต์สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน เสนอไว้ในรอบคำขอตังงบประมาณประจำปี ๒๕๖๔ และจัดทำกรอบครุภัณฑ์ตามความเห็นของผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอต่คณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ ในครั้งต่อไป

เรื่องที่ ๔.๕ ขออนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อจ้างเหมาเอกชนให้บริการงานแทนตำแหน่ง พนักงานขับรถยนต์ สำหรับปฏิบัติงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน วงเงิน ๕๒,๐๐๐ บาท

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิษาบ) แจ้งว่า เนื่องจากเรื่องเพื่อพิจารณา เรื่องที่ ๔.๕ ขออนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อจ้างเหมาเอกชนให้บริการงานแทน ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ เป็นเรื่องสืบเนื่องจากวาระที่ ๔.๔ ดังนั้นจึงขอผ่านวาระนี้ไปก่อน

มติที่ประชุม เห็นชอบและขอให้นำไปบรรจุไว้ในแผนคำขอตังงบประมาณประจำปี ๒๕๖๔

เรื่องที่ ๔.๖ ขออนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดส่งเอกสารของกองทุนหมุนเวียน จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิสาร) รายงานว่า ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติอนุมัติกรอบวงเงินรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๓ จำนวน ๖๖๙,๒๓๒,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย งบบุคลากร ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท งบดำเนินงาน ๑๖๓,๒๓๒,๐๐๐ บาท และวงเงินให้กู้ยืม ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเนื่องจากกองทุนหมุนเวียนฯ มีการจัดส่งเอกสารแผ่นพับประชาสัมพันธ์กองทุนหมุนเวียนฯ ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าไปรษณีย์ที่ไม่ได้ขอไว้ในงบดำเนินงาน ดังนั้น จึงเสนอขอความเห็นชอบอนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ภายใต้วงเงินงบดำเนินงานจำนวน ๑๖๓,๒๓๒ ล้านบาทที่ได้รับอนุมัติไว้เดิม เป็นรายการค่าไปรษณีย์ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ความเห็นที่ประชุม

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นางอารีย์ สอมาตย์) ได้สอบถามว่า ในการประชุมครั้งต่อไปจะมีการขออนุมัติงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอย่างอื่นอีกหรือไม่ สำหรับงบดำเนินงานจำนวน ๑๖๓,๒๓๒ ล้านบาท มีข้อยกเว้นในการใช้ได้หรือไม่ได้อย่างไร เนื่องจากเป็นกรอบภารกิจของกองทุนหมุนเวียนฯ ที่มีความชัดเจนและได้ระบุไว้ว่าถ้อยคำ ซึ่งสามารถขยายกรอบออกไปได้หรือไม่ และมีเหตุผลใดจึงมาขอ ก่อนหน้านั้นไม่มีค่าไปรษณีย์หรือจึงมาขออนุมัติค่าไปรษณีย์

นางสาวอรุณา นิตินิตกร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ได้ชี้แจงว่า งบดำเนินงานได้ระบุไว้ให้ถ้อยคำได้ หากแต่หมวดค่าสาธารณูปโภคที่เป็นค่าไปรษณีย์ของกองทุนหมุนเวียนฯ ไม่ได้ตั้งคำขอไว้ จึงได้ปรึกษากับกองคลัง สป.กษ. ว่าสามารถเบิกจ่ายได้หรือไม่ ซึ่งได้รับคำตอบว่าไม่ได้ และเดิมค่าไปรษณีย์จะใช้จากงบประมาณปกติ ขณะนี้งบประมาณปกติคงเหลือไม่เพียงพอที่จะจัดส่งเอกสารเป็นรายจังหวัด

ประธาน (นายสำราญ สารบรรณ) ได้ให้ความเห็นว่า ค่าไปรษณีย์จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ให้ไปใช้จากงบประมาณปกติของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยปรึกษากับสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ

มติที่ประชุม ไม่เห็นชอบ แต่ให้เบิกจ่ายค่าไปรษณีย์ สำหรับการจัดส่งเอกสารของกองทุนหมุนเวียนฯ จากงบประมาณปกติ

เรื่องที่ ๔.๗ ขอความเห็นชอบมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้กู้ยืม (ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ) ในช่วงสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)

กรรมการและเลขานุการ (นายสุธัญญ์ ฤทธิสาร) แจ้งว่า

๑. ข้อเท็จจริง

เนื่องด้วยปัจจุบันราชอาณาจักรไทยอยู่ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) โดยกระทรวงสาธารณสุขได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยให้เพิ่มข้อความว่า “(๑๔) โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) มีอาการไอ เจ็บคอ หอบเหนื่อย หรือมีอาการของโรคปอดอักเสบ ในรายที่มีอาการรุนแรงจะมีอาการระบบทางเดินหายใจล้มเหลว และอาจถึงขั้นเสียชีวิต”

ต่อมานายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้การระบาดของโรคดังกล่าวเป็นสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนซึ่งต้องใช้มาตรการเข้มงวดและเร่งด่วนเพื่อควบคุมมิให้โรคแพร่ระบาดออกไปในวงกว้างและประกาศข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๒)

โรคระบาดดังกล่าวส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำรงชีพของผู้กักขัง (ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน) ซึ่งอาจได้รับผลกระทบอย่างใด ๆ ต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยของผู้กักขัง เป็นเหตุให้ผู้กักขังซึ่งเป็นเกษตรกรและผู้ยากจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างปกติ ประกอบกับต้องนำรายได้บางส่วนใช้ซื้ออุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลในการป้องกันโรค อาทิเช่น หน้ากากอนามัย เครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์เพื่อสุขอนามัยสำหรับมือ (เจลแอลกอฮอล์) เป็นต้น ส่งผลให้มีรายได้ลดลงและยังมีรายจ่ายในการดำรงชีพเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีมติจากที่ประชุมให้พิจารณามาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้นำเสนอมาตรการช่วยเหลือดังกล่าว เพื่อให้คณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนพิจารณาเห็นชอบในครั้งนี้

๒. ข้อพิจารณา

๒.๑ จากการวิเคราะห์รายงานสถานะการเงินและผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน (อบก.) ส่วนกลาง ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ กองทุนหมุนเวียนฯ มียอดเงินคงเหลือจำนวนทั้งสิ้น ๕๒๕,๔๙๑,๒๘๑.๕๓ บาท ซึ่งยังคงเพียงพอต่อการใช้จ่ายหมุนเวียนภายในกองทุนหมุนเวียนฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓

สถานะของลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน
เพื่อประกอบการพิจารณากำหนดมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้จากสถานการณ์โควิด-๑๙

๑. จำนวนลูกหนี้กองทุนฯ ปัจจุบัน ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐,๓๔๔ ราย

๒. วงเงินทุนหมุนเวียนฯ ทั้งหมด	จำนวน	๓,๓๘๔,๕๓๔,๓๓๐.๐๗ บาท	๑๐,๔๓๐ สัญญา
- หนี้ปกติ	วงเงิน	๒,๗๑๓,๙๔๘,๑๗๔.๙๙ บาท	๓,๘๘๙ สัญญา
- หนี้ค้าง	วงเงิน	๖๒๖,๔๓๑,๒๑๕.๘๓ บาท	๖,๕๔๖ สัญญา
- หนี้ดำเนินคดี	วงเงิน	๕๔,๑๕๔,๗๓๙.๒๕ บาท	๔๕ สัญญา
ยอดเงินสดคงเหลือปัจจุบัน	จำนวน	๕๓๓,๑๗๗,๐๓๖.๗๘ บาท	

๓. วงเงินที่คาดว่าจะต้องใช้ในมาตรการนี้ (คิดเฉพาะลูกหนี้ปกติและลูกหนี้ค้าง)

หน่วย : บาท

	งดคิดดอกเบี้ย ๓ เดือน	งดคิดดอกเบี้ย ๖ เดือน	งดคิดดอกเบี้ย ๙ เดือน	งดคิดดอกเบี้ย ๑๒ เดือน
จำนวนเงิน	๒๘,๙๕๒,๘๗๖	๕๗,๙๐๕,๗๕๒	๘๖,๘๕๘,๖๒๘	๑๑๕,๘๑๑,๕๐๔
เฉลี่ยรายละ	๒,๘๒๕	๕,๖๕๐	๘,๔๗๕	๑๑,๓๐๐

๔. เงินต้นและดอกเบี้ยที่ได้รับการชำระ ย้อนหลัง ๔ ปี

หน่วย : บาท

	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒	ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ประมาณการ)
ได้รับ ชำระหนี้ รวม	๓๑๑,๑๐๐,๖๘๕.๒๙	๓๔๑,๖๓๓,๙๘๔.๒๑	๓๖๘,๙๗๔,๐๔๓.๗๘	๓๗๒,๓๓๗,๐๐๐
- เงินต้น	๒๑๓,๙๘๙,๑๐๔.๓๒	๒๓๗,๑๑๘,๖๖๘.๓๒	๒๕๖,๙๓๐,๔๑๐.๙๖	๒๕๕,๔๔๑,๐๐๐
- ดอกเบี้ย	๙๗,๑๑๑,๕๘๐.๙๗	๑๐๔,๕๑๕,๓๑๕.๘๙	๑๑๒,๐๔๓,๖๓๒.๘๒	๑๑๖,๘๙๖,๐๐๐

๒.๒ เนื่องจากเหตุตามทีระบุในข้อเท็จจริงข้างต้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ให้สามารถดำรงชีพโดยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) น้อยที่สุด ดังนั้นเพื่อให้มีการดำเนินการช่วยเหลือดังกล่าว ฝ่ายเลขานุการฯ จึงขอเสนอมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้กู้ยืม (ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ) ในช่วงสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) เพื่อปฏิบัติต่อไป

๒.๓ ทั้งนี้อาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๘ (๑๒) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุน

๓. ข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการฯ

๓.๑ ลูกหนี้ปกติ ลูกหนี้ที่ค้างชำระหนี้ และลูกหนี้ที่ครบกำหนดชำระหนี้ (ยกเว้น ลูกหนี้ที่ศาลมีคำพิพากษาแล้ว) เห็นสมควรงดคิดดอกเบี้ยลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ เป็นระยะเวลา ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ประมาณการเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๕๗,๙๐๕,๗๕๒ บาท เฉลี่ยรายละ ๕,๖๕๐ บาท

๓.๒ ลูกหนี้ที่ถูกบังคับยึดทรัพย์ขายทอดตลาด เห็นสมควรงดบังคับคดี - งดการขายทอดตลาด ลูกหนี้และ/หรือผู้ค้ำประกัน รายที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการขายทอดตลาดของกองทุนหมุนเวียนฯ เป็นระยะเวลา ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

๓.๓ ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการบังคับคดี (ยกเว้น กรณีที่คดีใกล้ขาดอายุความบังคับคดี) เห็นสมควรชะลอการบังคับคดีลูกหนี้และ/หรือผู้ค้ำประกัน โดยให้ชะลอการบังคับคดีไว้ก่อนเป็นระยะเวลา ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

ความเห็นที่ประชุม

ประธานกรรมการ (นายสำราญ สารบรรณ) ให้ข้อคิดเห็นว่า เรื่องการเงินนั้นมีกระทบแน่นอนอยู่แล้ว กองทุนหมุนเวียนฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ปัจจุบันนี้ ไม่ได้ดำเนินงานด้วยการตั้งค่าของงบประมาณประจำปี ๒๕๖๓ จากสำนักงบประมาณ แต่ใช้งบหมุนเวียนฯ จากรายได้ของกองทุนเอง ถ้าหากช่วยเหลือแล้วเกิดผลกระทบจริง ก็ควรจะปรับแผนรายได้ใหม่โดยของงบประมาณส่วนที่ขาดเหลือนี้ด้วย เพราะต้องการช่วยเหลือเกษตรกรโดยแท้จริง ส่วนหนึ่งที่จะเลือกจะไม่ใช้มาตรการพักชำระหนี้เนื่องจากเห็นว่ามิเช่นนั้นตอนเยอะและปฏิบัติได้ยาก ต้องให้เกษตรกรและผู้ยากจนต้องเข้ามาดำเนินการทำเอกสารใหม่ทุกราย หากเป็นการงดคิดดอกเบี้ยจะเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนได้สะดวกมากกว่า และได้รับความช่วยเหลืออย่างถ่วงน้ำหนักแท้จริง ถ้าเป็นลูกหนี้รายปีก็งดคิดดอกเบี้ยช่วงที่กำหนดดอกเบี้ย

ตามฝ่ายเลขานุการฯ เสนอนั้น รายได้ที่เคยคาดว่าจะขาดหายไปประกอบกับช่วงระยะเวลาที่คิดว่ามีผลกระทบต่อประชาชนน่าจะช่วยเหลือในระยะเวลา ๖ เดือนก่อน เห็นด้วยกับการงดคิดดอกเบี้ย แต่ก็ต้องชำระหนี้เงินต้นปกติเช่นเดิม

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ให้ข้อคิดเห็นว่า

ปัญหาของการใช้มาตรการพักชำระหนี้คือเนื่องจากว่ากรณีที่เงินเกษตรกรรอบชำระหนี้จะเป็นปีละ ๑ ครั้ง เวลาพักเฉพาะต้นเงินเกษตรกรก็จะเป็นเดือนร้อน กล่าวคือพอระยะเวลาตามสัญญาพ้นระยะเดิม สิ่งที่เราพึงกระทำคือการนำดอกเบี้ยมาชำระ เพราะมาตรการนี้ไม่ได้ลดอัตราดอกเบี้ย ดังนั้นดอกเบี้ยก็จะคิดอยู่ตลอด ตัวอย่างเช่น ถ้าหากพักทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นระยะเวลา ๓ เดือน เมื่อเข้าเดือนที่ ๔ กรณีที่ไม่มีการแก้ไขสัญญาเกษตรกรและผู้ยากจนก็ต้องนำเงินที่พักชำระหนี้ในระยะเวลา ๓ เดือนนั้นนำมาชำระหนี้ ก็จะเป็นภาระหนักกับลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ อาจจะเป็นการดีที่ลูกหนี้จะได้นำเงินไปหมุนเวียนใช้จ่ายในชีวิต แต่เมื่อถึงคราวกำหนดชำระก็จะเป็นภาระหนัก อย่างกรณีมาตรการพักชำระหนี้ของ ธ.ก.ส. นั้น อาจหมายถึงการพักชำระหนี้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย แต่ผลคืองวดตามสัญญาเดิมก็ขยายออกไปด้วยเท่ากับระยะเวลาที่พักชำระหนี้ เช่น พักชำระหนี้เป็นระยะเวลา ๖ เดือน ก็ต้องขยายสัญญาออกไปอีกเป็นระยะเวลา ๖ เดือน เป็นต้น ดังนั้นหากวันนี้จะดำเนินการช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ประกอบกับตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแนะนำวิธีที่ปฏิบัติได้สะดวกคือการงดคิดอัตราดอกเบี้ยหรือคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละศูนย์ต่อปี ซึ่งเสมือนกับการที่เจ้าหนี้นำเงินออกมาช่วยเหลือ ต่างกับการพักชำระหนี้ซึ่งเทียบไม่ได้ว่าเป็นการนำเงินออกมาช่วยเหลือลูกหนี้แต่อย่างใด อีกตัวอย่างหนึ่งคือกองทุนในกำกับดูแลของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) มีการประชุมและมีมติให้คิดดอกเบี้ยเป็นอัตราร้อยละศูนย์ต่อปี

อีกเรื่องหนึ่งคือระยะเวลาในการให้ความช่วยเหลืออย่างน้อยต้องไม่น้อยกว่า ๖ เดือน แม้ว่ายอดผู้ป่วยรายวันที่เพิ่มขึ้นจะลดลงเป็น ๐ คน ต่อวันก็ตาม แต่อย่างไรก็ดีก็ยังคงต้องอยู่ในความควบคุมสถานการณ์อยู่ เชื่อว่าแม้จะมีการผ่อนคลายการควบคุมสถานการณ์ลง แต่ก็ยังคงผ่อนคลายลงอย่างมีกติกาเงื่อนไข มิใช่ให้ความเสรีอย่างปกติ การทำหากินก็ยังคงยังไม่เข้าสู่สภาวะปกติ ดังนั้นเห็นว่าจะเป็นระยะเวลา ๓ เดือนหรือ ๖ เดือนก็ไม่ขัดข้อง

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นางอารีย์ โสมวดี) ให้ข้อคิดเห็นว่า ต้องขึ้นชมฝ่ายเลขานุการที่ได้คิดมาตรการอย่างรอบคอบ และคิดว่าเนื้อหาที่เสนอเข้าที่ประชุมในครั้งนี้ น่าจะเป็นเนื้อหาที่สมบูรณ์ที่สุดแล้วจึงนำเขาที่ประชุมเพื่อนำเสนอ เนื่องจากวาระการประชุมและเอกสารประกอบการประชุมชุดแรกที่ได้ส่งไปยังคณะกรรมการนั้น เห็นว่ามีข้อควรปรับแก้ไขหลายประการ เห็นได้ว่าการปรับปรุงแก้ไขจนเหมาะสม

กรณีที่เป็นปัญหาอยู่ประการหนึ่งคือจะใช้อำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๖ ในข้อได้ เนื่องจากหากมีการดักคดดอกเบี้ยนั้น ในขณะเดียวกันเนื้อหาของระเบียบฯ ข้อ ๘ (๘) มีอำนาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ดังนั้นควรปรับเปลี่ยนเป็นคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละศูนย์ มีเชิงคดคดดอกเบี้ย

ประการต่อมาคือเห็นว่าเงินประมาณการที่จะหายไปนั้น (จำนวนประมาณ ๕๙ ล้านบาท) ฝ่ายเลขานุการฯ ต้องเตรียมแผนสำรองเพื่อแก้ปัญหา โดยทำเรื่องของงบประมาณจากสำนักงบประมาณในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อนำมาใช้ในปีงบประมาณถัดไปและให้นำเรื่องการให้ความช่วยเหลือตามมาตรการนี้ระบุไปเป็นเหตุผลประกอบการของบประมาณดังกล่าวด้วย

อีกประการหนึ่งคือเรื่องระยะเวลา เห็นควรให้ันระยะเวลาเริ่มต้นเพื่อให้สะดวกต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่หลังจากที่คณะกรรมการฯ มีมติที่ประชุม เมื่อดำเนินการประกาศแล้วจึงมีผลบังคับใช้ให้เริ่มนับตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม เป็นต้นไปจะเป็นการเหมาะสมกว่า

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นายนำชัย พรหมมีชัย) ให้ข้อคิดเห็นว่า หากประเมินแล้วเงินที่ประมาณการไว้ว่าจะต้องเสียไปในการดำเนินการตามมาตรการในครั้งนี้ ถ้ามีผลกระทบก็ยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่สมควร เห็นว่าเป็นจำนวนเงินที่ได้มากเมื่อเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรและผู้ยากจนในขณะนี้เมื่อคิดคำนวณแล้วได้รับความช่วยเหลือเพียง ๕,๐๐๐ บาท ต่อรายโดยประมาณต่อระยะเวลา ๖ เดือน ซึ่งดูแล้วอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ในการนี้ที่ได้คิดหามาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนนั้น ก็ไม่เป็นการหามาตรการที่ต้องสร้างภาระให้ประชาชนต้องเข้ามาดำเนินการ แต่ให้ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือในการเดียวกันนี้เลยนั่นดีแล้ว แต่ทั้งนี้ต้องฝากย้ำเตือนให้ ฝ่ายเลขานุการฯ ตรวจสอบว่าลูกหนี้กลุ่มไหนที่ไม่สามารถดำเนินการได้ หรือหากช่วยได้แต่มีเงื่อนไข ให้ประกาศออกมาให้ชัดเจน ทั้งนี้หากมาตรการช่วยเหลือได้ดำเนินการจนครบตามระยะเวลาที่กำหนดแล้ว แต่หากสถานการณ์ยังไม่ดีขึ้น ก็เห็นควรนำมาพิจารณาเรื่องระยะเวลากันอีกครั้งหนึ่งได้ เบื้องต้นก็เห็นควรปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอ

ในการประชุมครั้งนี้ถือว่าฝ่ายเลขานุการฯ ได้เตรียมการมาเพื่อประชุมได้อย่างสมบูรณ์พอสมควร มีข้อมูลนำเสนอในหลายด้าน ถ้าหากการประชุมในทุกครั้งมีข้อมูลในการประชุมชัดเจนแบบวาระเพื่อพิจารณานี้ ที่ประชุมก็จะได้ผลสำเร็จของเนื้อหาการประชุม

กรรมการ (นางนิโลบล แว่ววัชศรี) ตั้งข้อสังเกตดังนี้ ไม่ทราบว่าการพักชำระหนี้ อาจจะเป็นตัวเลือกไว้ก่อนดีหรือไม่ เพราะทำไมกระทบรายได้ ส่วนที่ฝ่ายเลขฯ เสนอ แผนรายได้กับรอบการใช้เงินจะกระทบหรือไม่อย่างไร หากภายหลังมีมาตรการช่วยเหลือออกมาประกาศใช้แล้วนั้น

มติที่ประชุม เห็นชอบมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้กู้ยืม (ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน) ในช่วงสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ดังต่อไปนี้

๑. ลูกหนี้ปกติ ลูกหนี้ที่ค้างชำระหนี้ และลูกหนี้ที่ครบกำหนดชำระหนี้ คิดอัตราดอกเบี้ยแก่ผู้กู้ยืมในอัตราร้อยละศูนย์ต่อปีของเงินต้น นับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ยกเว้นลูกหนี้ที่ถูกดำเนินคดีและศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำพิพากษายกฟ้องแล้ว

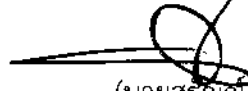
๒. ลูกหนี้ที่ถูกบังคับยึดทรัพย์ขายทอดตลาด งดบังคับคดี - งดการขายทอดตลาด ลูกหนี้ หรือผู้ค้ำประกัน รายที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการขายทอดตลาดของกองทุนหมุนเวียนฯ เป็นระยะเวลานับตั้งแต่วันที่กรมบังคับคดีได้รับแจ้งมาตรการ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

๓. ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการบังคับคดี (ยกเว้น กรณีที่คดีใกล้ขาดอายุความบังคับคดี) ชะลอการบังคับคดีลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกัน โดยให้ชะลอการบังคับคดีไว้ก่อน เป็นระยะเวลานับตั้งแต่วันที่กรมบังคับคดีได้รับแจ้งมาตรการ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๒๐ น.

(นางสุดาพร พัวพันธ์พงษ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายสุทธิ ฤทธิชาบ)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน
เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม